

به نام خداوند جان آفرین

حکیم سخن در زبان آفرین

سلام

سوالاتی که پیش روی شما عزیزان قرار دارد با توجه به برنامه ها و رویکردهای کتاب جدید

پیام های آسمان نهم

در شیوه های ارزشیابی و یادگیری مطالب تهیه گردیده است و پوشش متناسبی از سطح

یادگیری را در برمی گیرد .

مجموعه ای از سوالات طبقه بندی شده و استاندارد براساس نظر مولفین محترم کتاب .

این سوالات تمامی اهداف و مطالب آموزشی هر درس را دربرمی گیرد و پاسخ به آنها مستلزم

حضور و مشارکت فعال

دانش آموزان در امر تدریس است .

پاسخ به سوالات حافظه محور نیست و فرصت بحث و تبادل نظر میان دانش آموزان را فراهم

می سازد . هدف اصلی

ارتقای کیفیت آموزش و یادگیری است .

مطمئناً این مجموعه بدون نقص و کاستی نیست ، ولی با ارائه ی نظرات و پیشنهادات شما

عزیزان برطرف خواهد شد.

با سپاس فراوان

محمد پورگلوی دبیر دینی و عربی - زابل

درس اول : تورا چگونه بشناسیم

سوالات چهار گزینه ای

- ۱- کدام یک از صفات زیرنashi از محدود بودن و مخلوق بودن نی باشد؟
 الف) جهل ب) ضعف ج) جسمانی بودن د) رازقیت
- ۲- خداوند در آیه «إِنَّهُ يَعْلَمُ الْجَهْرَ وَ مَا يَخْفَى» چگونه توصیف شده است؟
 الف) او به کسی ستم نمی کند. ب) او توبه پذیر است.
 ج) او حتی از فروافتادن برگ درختی باخبر است. د) او شکرگزار است.
- ۳- چرا انسان ها امکان شناخت کامل خداوند را ندارند؟
 الف) توانایی محدود انسان ب) نامحدود بودن خداوند ج) توانایی نامحدود انسان د) محدود بودن خداوند
- ۴- «برگ درختان سبز در نظر هوشیار هر ورقش دفتری است معرفت کردگار» با کدام یک از راههای شناخت خدا ارتباط دارد؟
 الف) تفکر در کتاب آسمانی ب) شناخت صفات الهی ج) فطرت انسان د) تفکر در کتاب خلقت
- ۵- کدام یک از گزینه های زیر از راه های درک صفات و شناخت ویژگی های خدا نیست؟
 الف) خواندن قرآن ب) تفکر در جهان خلقت ج) تفکر در آیات کتاب الهی د) تفکر در پدیده ها
- ۶- کدام یک از صفات زیر را از تفکر در کتاب خلقت می فهمیم؟
 الف) شکرگزار بودن ب) خداوند توبه کنندگان را دوست دارد. ج) خدا به کسی ظلم نمی کند. د) زیبایی خداوند.
- ۷- چرا یکی از بهترین راه های دستیابی به شناخت صفات خداوند ، مراجعه به کلام خود اوست؟
 الف) چون توانایی های انسان محدود است. ب) چون انسان ها در صفات خدا در قرآن تدبر و تفکر می کنند.
 ج) چون توصیف خدا از خود ، دقیق و بی نقص است. د) چون قرآن منبع اطلاعات دقیق و غیرقابل خدشه است.
- ۸- حدیث «ما عرفناكَ حَقَّ مَعْرِفَتِكَ» اشاره به کدام موضوع دارد؟
 الف) حق شناسی از خداوند ب) تشکر از خداوند ج) عدم شناخت خدا آنگونه که شایسته اوست. د) همه موارد
- ۹- کدام یک از گزینه های زیر از بهترین راه های دستیابی به شناخت صفات خداوند است؟
 الف) گردش در طبیعت ب) مراجعه به قرآن و کلام خداوند ج) پرسش از دیگران د) عقل انسان
- ۱۰- آیه «إِنَّهُ يَعْلَمُ الْجَهْرَ وَ مَا يَخْفَى» به کدام یک از صفات الهی اشاره دارد؟
 الف) عالم بودن خداوند ب) رحمانیت خداوند ج) رحیم بودن خداوند د) گزینه الف و ب
- ۱۱- آیه «وَ هُوَ الْغَفُورُ الْوَدُودُ» اشاره به کدام یک از صفات خداوند دارد؟
 الف) آمرزنده بودن خداوند ب) دوستدار بندگان بودن ج) جبار بودن خداوند د) گزینه الف و ب
- ۱۲- با توجه به آیه ی شریفه «وَ مَنْ يُشَاقِّ اللَّهَ فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ» خداوند کدام دسته از افراد را وعده ی عقوبت سخت می دهد؟
 الف) ربا خواران ب) کسانی که با خدا دشمنی می کنند. ج) کافران د) کسانی که نماز نمی خوانند.

۱۳- خداوند در آیه «إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ» چگونه توصیف شده است؟
الف) دوستدار بندگان (ب) آگاه به همه چیز (ج) توبه پذیر (د) مجازات کننده

۱۴- دو آیه ی زیر به ترتیب بیانگر کدام ویژگی های خداوند می باشند؟
«وَهُوَ الْغَفُورُ الْوَدُودُ»، «أَنَّهُ يَعْلَمُ الْجَهْرَ وَمَا يَخْفَى»

الف) مجازات کنندگی - آگاهی به همه چیز
ب) مهربانی - شکرگزاری
ج) مهربانی - آگاهی به همه چیز
د) مجازات کنندگی - شکرگزاری

۱۵- سخن زیر که از رسول خدا (ص) می باشد با بیت گزینه ی مرتبط است :
«مَا عَرَفْنَاكَ حَقَّ مَعْرِفَتِكَ»

الف) همه درگاه تو جویم همه از فضل تو پویم
ب) بری از رنج و گدازی ، بری از درد و نیازی
ج) نتوان وصف تو گفتن که در فهم ننگی
د) همه عزى و جلالی ، همه علمى و یقینى

۱۶- با توجه به شعر زیر، کدام یک از گزینه های زیر صحیح است؟
«برگ درختان سبز در نظر هوشیار
هر ورقش دفتری است معرفت کردگار»

الف) تفکر در کتاب خلقت
ب) تفکر در کتاب آسمانی
ج) تفکر و توجه به کتاب خدا در قرآن
د) تفکر در کلام معصومین و صفات خدا

۱۷- کدام عبارت قرآنی ، به تاثیر مهم ایمان اشاره دارد؟

الف) وَ هُوَ الْغَفُورُ الْوَدُودُ
ب) أَلَا يَذُكُرُ اللَّهُ تَطْمِئِنُّ الْقُلُوبُ
ج) إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ
د) وَ كَانَ اللَّهُ شَاكِرًا عَلِيمًا

۱۸- عبارت «او آن قدر مهربان است که مهرورزی بر بندگان را بر خود واجب کرده است.» درباره خداوند ، پیام برگرفته شده از کدام آیه شریفه است؟

الف) أَنَّهُ يَعْلَمُ الْجَهْرَ وَمَا يَخْفَى
ب) وَ هُوَ الْغَفُورُ الْوَدُودُ
ج) فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ
د) إِنَّ اللَّهَ لَا يَظْلِمُ النَّاسَ شَيْئًا

۱۹- کدام یک از موارد زیر از دلایل وضع احکام و قوانین از جانب خداوند بر بندگانش نمی باشد؟
الف) سخت گرفتن بر بندگان
ب) دور کردن انسان از پلیدی ها و ناپاکی ها

ج) زندگی سرشار از خوشبختی و سعادت
د) هدایت به سوی بهشتی آباد و پر نعمت

۲۰- هدف از احکام و قوانینی که خداوند برای انسان ها وضع کرده چیست؟
الف) انسان ها را از پلیدی ها و ناپاکی ها دور کند.

ب) انسان ها را به سوی زندگی پر از خوشبختی در این جهان هدایت کند.

ج) انسان ها را به سوی زندگی سعادتمند در جهان آخرت هدایت کند.

د) همه موارد

سوالات صحیح و غلط

عبارت های صحیح را با علامت ✓ و غلط را با علامت ✗ مشخص کنید.

ردیف	جملات و عبارات	صحیح	غلط
۱	شناخت کامل خدای نامحدود برای انسان امکان پذیر است.		
۲	تفکر در جهان خلقت ، یعنی از آثار و نشانه های خدا در جهان آفرینش ، به ویژگی او پی ببریم.		
۳	حمد یعنی پاک و منزّه دانستن خداوند از هر عیب و نقصی		
۴	صفاتی که از مخلوق بودن و محدود بودن موجودات سرچشمه می گیرد ، در خداوند وجود دارد.		
۵	هرچه بر میزان علم و دانش ما افزوده شود بیشتر به آثار خدایی پی می بریم.		
۶	ما انسان ها ، امکان شناخت کامل خداوند نامحدود را نداریم.		
۷	ما می توانیم هر صفتی را که در مخلوقات می بینیم ، به خداوند متعال نسبت دهیم.		
۸	توجه به جهان آفرینش ، لطف و رحمت خدا را به ما یادآوری می کند.		
۹	ما انسان ها می توانیم هر صفتی را که در مخلوقات می بینیم ، به خداوند متعال نسبت دهیم.		

سوالات کامل کردنی (تکمیلی)

- انسان به دلیل توانایی های محدود خود ، امکان شناخت خدای را ندارد.
- یکی از بهترین راه های دستیابی به شناخت صفات خداوند ، مراجعه به اوست.
- توصیفی که خداوند از خود می کند ، توصیفی است که می تواند ما را در از او یاری دهد.
- دومین راه شناخت صفات خداوند ، است.
- فهم می توانند به شناختی از خداوند دست یابند.
- سرچشمه ی همه ی خوبی ها و کمالات است.
- حمد به معنای و تسبیح به معنای است.
- هر کمال و خوبی که مخلوقات دارند از دریافت کرده اند.
- یکی از بهترین راه های دستیابی به شناخت خداوند مراجعه به است.
- وقتی می گوئیم سُبْحَانَ اللَّهِ یعنی خداوند از هر منزّه است.
- حمد به معنای است.
- در حمد و ستایش ، همواره خدا را بیان می کنیم.

سوالات تشریحی

- انسان برای پاسخ به سوالاتی که در ذهنش برای وجود خالق یکتا ایجاد می شود ، نیازمند به چگونه منبعی می باشد؟
- چرا شناخت کامل خدای نامحدود برای انسان امکان پذیر نیست؟
- با توجه به حدیث پیامبر صلی الله و علیه و آله «ما عَرَفْنَاكَ حَقًّا مَعْرِفَتِكَ» بیان کنید که چرا انسان قادر به شناخت کامل خداوند نیست؟

۴- شماره صفت داده شده را مقابل آیه مربوط به آن بنویسید.

«إِنَّهُ يَعْلَمُ الْجَهْرَ وَ مَايَخْفَى»	○	۱- ظلم نکردن
«إِنَّ اللَّهَ لَا يَظْلِمُ النَّاسَ شَيْئًا ، وَ لَكِنَّ النَّاسَ أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ»	○	۲- توبه پذیر
«وَ مَنْ يُشَاقِّ اللَّهَ ، فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ»	○	۳- مجازات کننده
«إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ»	○	۴- عالم و آگاه
«وَ هُوَ الْعَفُورُ الْوَدُودُ»	○	۵- دوستدار بندگان
		۶- باعزت و حکیم

۵- بیت زیر به کدام یک از راه های شناخت صفات خدا اشاره دارد؟

«برگ درختان سبز در نظر هوشیار هر ورقش دفتری است معرفت کردگار»

- ۶- دلایل وضع احکام و قوانین از طرف خداوند برای انسان ها چیست؟
- ۷- چه زمانی بیشتر از گذشته ، آثار علم و قدرت خداوند درجهان را درمی یابیم؟
- ۸- آیا می توان خداوند را دارای جسم و محدود به زمان و مکان دانست؟ چرا؟
- ۹- چه صفاتی را می توان به خداوند نسبت داد و چه صفاتی را نمی توان به خدا نسبت داد؟
- ۱۰- معنای تسبیح و تنزیه خداوند چیست؟
- ۱۱- حمد و ستایش خداوند به چه معناست؟
- ۱۲- چگونه می توان با تأمل درجهان خلقت پی به صفات خداوند برد؟
- ۱۳- چگونه با مراجعه به کلام خداوند ، به شناخت صفات خداوند دست می یابیم
- ۱۴- آیا انسان می تواند به شناخت کاملی از خداوند دست یابد؟
- ۱۵- با توجه به ترجمه ی آیات زیر بیان کنید که در هر آیه چه صفتی از صفات خداوند بیان شده است؟
- (الف) «إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ» (.....)
- (ب) «إِنَّهُ يَعْلَمُ الْجَهْرَ وَ مَايَخْفَى» (.....)
- ۱۶- با توجه به سخنان اینشتین ، بیان کنید که او عقل انسان را به چه چیزی تشبیه کرده است؟
- ۱۷- از چند راه می توان به صفات خدای متعال پی برد؟
- ۱۸- چرا ستایش حقیقی و حمد واقعی از آن خداست؟
- ۱۹- درتسبیح خدا ، او را از چه چیزی پاک و منزه می داریم؟
- ۲۰- وقتی می گوئیم «سبحان الله» منظور چیست؟
- ۲۱- وقتی می گوئیم «الحمد لله» منظور چیست؟
- ۲۲- خداوند چه کسانی را از رحمت خویش محروم و به عذابی دردناک گرفتار می کند؟
- ۲۳- منظور از حدیث زیرکه توسط رسول خدا بیان شده را بنویسید.
- ماعر فناک حق معرفتک : آن چنان که شایسته ی معرفت توست ، تو را نشناختیم.
- ۲۴- چرا نمی توان هر صفتی که در مخلوقات وجود دارد را به خداوند نسبت داد؟
- ۲۵- چه تفاوتی میان صفات خداوند و صفات انسان ها وجود دارد؟
- ۲۶- آیا خداوند با احکام و قوانینش قصد سخت گرفتن بر بندگانش را دارد؟ جواب خود را توضیح دهید؟
- ۲۷- منظور از شکرگزار بودن خدا در آیه «و کان الله شاکراً علیماً» چیست؟
- ۲۸- ترجمه آیه زیر را بنویسید و بیان کنید که این آیه به کدامیک از صفات خداوند اشاره دارد.
- وَ هُوَ الْعَفُورُ الْوَدُودُ : صفت :

۲۹- خداوند در کدام آیه مهرورزی بر بندگان خود را واجب کرده و خود را دوستدار آنان می داند. (متن و ترجمه)

۳۰- من کیستم؟

یکی از صفت های خدا هستم که در آیه « اِنَّهٗ يَعْلَمُ الْجَهْرَ وَ مَا یَخْفٰی » توصیف شده ام :

۳۱- سرچشمه ی همه ی خوبی ها و کمالات کیست؟

۳۲- منظور از تسبیح خداوند چیست؟ مثالی بنویسید.

۳۳- انسان چگونه به خود ظلم می کند؟

۳۴- در نمونه های زیر «حمد» و «تسبیح» را مشخص کنید.

ردیف	جملات و عبارات	حمد	تسبیح
۱	مریم می گوید : «خدا یا تو پروردگار جهانی ، تو رحمان و رحیمی.»		
۲	علی می گوید : «خدا یا تو نیازمند نیستی ، تو شریک نداری.»		
۳	در نماز می خوانیم : «الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِیْنَ.»		
۴	پروردگارا تو آفریننده ی جهانی ، تو بخشنده و مهربانی :		
۵	خدا یا ، تو شریک نداری ، فرزند نداری ، نیازمند نیستی :		
۶	سُبْحَانَ رَبِّی الْعَظِیْمِ وَ بِحَمْدِهِ :		

۳۵- من کیستم؟

من با آوردن دلیل و تشویق انسان ها به تفکر در شگفتیهای خلقت ، آنها را به خداپرستی دعوت می کنم :

۳۶- یکی از راه های شناخت صفات خداوند ، تفکر در کتاب خلقت می باشد ، در این زمینه توضیح دهید.

۳۷- آیه کوتاه از قرآن مجید همراه با ترجمه بنویسید که نشان دهد ، خداوند دوستدار بندگان است.

آیه : (.....) ترجمه : (.....)

۳۸- در سوره ی توحید خداوند خود را با چه صفاتی معرفی فرموده است (۲ مورد)؟

۳۹- آیه ی مقابل را ترجمه کنید : « اِنَّهٗ یَعْلَمُ الْجَهْرَ وَ مَا یَخْفٰی » :

۴۰- خداوند مهربان است و مهربانی او همه چیز و همه کس را دربرگرفته است در این زمینه آیه ای از قرآن کریم بیان کنید. (همراه با ترجمه)

۴۱- با توجه به آیه « مَا یُرِیْدُ اللّٰهُ لِیَجْعَلَ عَلَیْكُمْ مِنْ حَرَجٍ وَ لٰكِنْ یُرِیْدُ لِیَطَهِّرَکُمْ وَ لَیْتِمَّ نِعْمَتُهٗ عَلَیْكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُوْنَ » بیان کنید که علت وجود قوانین برای انسان چیست؟

کلاس پاسخ خودت را امتحان کن و فعالیت ها

۱- راه های شناخت صفات خداوند را نام ببرید و درباره هر کدام به اختصار توضیح دهید.
(الف) تفکر در کتاب آسمانی : یکی از بهترین راه های دستیابی به شناخت صفات خداوند، مراجعه به کلام خود اوست. توصیفی که خداوند از خود می کند، توصیفی دقیق و بی نقص است که می تواند ما را در شناخت صحیح از او، یاری دهد. با مطالعه کلام الهی، با آیات زیادی روبه رو می شویم که هر کدام به بیان بخشی از ویژگی ها و صفات خداوند می پردازد.

(ب) تفکر در کتاب خلقت : راه دیگر شناختن صفات خداوند، تفکر در کتاب خلقت است؛ یعنی از طریق آثار و نشانه های او، که در سراسر جهان آفرینش متجلی است به ویژگی های او پی ببریم؛ همانگونه که با دیدن نوشته ها علاوه بر پی بردن به وجود نویسنده، به میزان علم و دانایی و نوع افکار و اندیشه هایش پی می بریم، یا همانگونه که با دیدن ساختمانی، از وجود سازنده و میزان مهارت و توانایی وی باخبر می شویم، با تفکر در جهان خلقت نیز می توان علاوه بر پی بردن به وجود خالق بی همتا با برخی از ویژگی ها و صفات او نیز آشنا شد. تنها کافی است به تفکر در عالم، بیندیشیم، آنگاه این جهان را همچون جاده ای رهنمون به سوی او خواهیم یافت. زیبایی های عالم، جلوه ای از زیبایی او، خوبی های آن، روایتگر نیکی او و عظمت های آن، پرتوی از قدرت و بزرگی اوست. گویی تمام اجزای عالم از او سخن می گویند.

۲- حمد و تسبیح خداوند به چه معناست؟

حمد : به معنای (ستایش) - وقتی می گوئیم (الحمد لله)، می خواهیم بگوئیم که (هر ستایش برای خداست) و تسبیح : به معنی (پاک دانستن) و (منزه دانستن) است. وقتی می گوئیم (سبحان الله)، می خواهیم بگوئیم (خداوند از هر نقص و عیبی، منزه است).

کسی و چیزی قابل ستایش است که کمالات و زیبایی هایی در او باشد. می دانیم که همه زیبایی ها و خوبی های جهان از خداست. پس ستایش حقیقی و حمد واقعی از آن اوست.

فعالیت کلاسی

صفت هایی را که در این شعر به خدا نسبت داده شده است، بیان کنید.
پاک ، راهنما ، فاضل ، توحید ، حکیم ، عظیم ، کریم ، رحیم ، عزیز ، جلال ، عالم ، سخا و ...
چه صفات دیگری از خدا می شناسید، که در این شعر به آن اشاره نشده است؟
لطیف ، صادق ، یکتا ، بی نیاز ، قادر ، رحمن ، جبار و ...

فعالیت کلاسی

با همفکری هم گروهی های خود بگوئید چه صفتی از صفات خداوند در قرآن کریم بیشتر تکرار شده است؟ به نظر شما چرا؟

فعالیت کلاسی

با همفکری اعضای گروه خود ، برخی از صفاتی را که ویژه ی ما مخلوقات است و نمی توان آنها را به خدا نسبت داد ، بیان کنید. جهل، ظلم، ضعف و جسمانی بودن، ...

پیشنهاد

- ۱- با مراجعه به آیات ۵۸ تا ۶۵ سوره حج و آیات ۲۵ تا ۳۰ سوره شوری، آیاتی را که در آن به شناخت خدا اشاره شده، یادداشت و آنها را با خطی زیبا بنویسید و در کلاس نصب کنید.
- ۲- از دعاهای بسیار زیبا که به حمد و تسبیح خداوند پرداخته است، دعای جوشن کبیر و دعای روز عرفه است. با مراجعه به آنها برخی از صفات خدا را که در این دعاها ذکر شده است، استخراج کنید و در کلاس ارائه دهید.

درس دوم : درپناه ایمان

سوالات چهارگزینه ای

- ۱- آیه ی «إِذَا تُلِيتَ عَلَيْهِمْ آيَاتُهُ زَادَتْهُمْ إِيمَانًا» چه عاملی را باعث افزایش ایمان بیان می کند؟
 (الف) نمازهای پنج گانه
 (ب) رها شدن از اضطراب و یأس و ناراحتی
 (ج) گوش سپردن به آیات قرآن
 (د) الگو قرار دادن انسان های مومن در زندگی
- ۲- با توجه به فرمایش امام صادق علیه السلام چه عاملی باعث پایداری ایمان در دل می شود؟
 (الف) انجام کارهای نیک
 (ب) شناخت خدا
 (ج) یاد و ذکر خداوند
 (د) دوری از گناهان
- ۳- از دیدگاه امام علی علیه السلام کدامیک از موارد زیر به عنوان «دو برادر و دوست جدایی ناپذیر هستند»؟
 (الف) شناخت خدا، تقوا
 (ب) ایمان، تقوا
 (ج) ایمان، عمل
 (د) شناخت، عمل
- ۴- چرا کسانی که هنوز در قلب و جانشان، ایمان به خدا وارد نشده، آرامش خود را از دست می دهند؟
 (الف) بخاطر اینکه علاوه بر دنیا و نعمت های آن خواسته دیگری دارند.
 (ب) حسرت چیزی را می خورند که ندارند.
 (ج) آنها هیچ وقت نگران از دست دادن داشته هایشان نیستند.
 (د) در بعضی مواقع آرامش را می بینند.
- ۵- این حدیث از کیست؟ «آنچه ایمان را در دل پایدار می کند، دوری از گناهان است.»
 (الف) امام صادق (ع)
 (ب) امام علی (ع)
 (ج) پیامبر اکرم (ص)
 (د) امام حسین (ع)
- ۶- آیه ی «أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ» به چه موضوعی اشاره می کند؟
 (الف) رهایی از سر درگمی و بی هدفی
 (ب) یاد و ذکر خدا
 (ج) آرامش
 (د) انجام نیکی ها
- ۷- جایگاه ایمان در انسان :
 (الف) ذهن انسان
 (ب) قلب و جان
 (ج) تفکرات عقلی
 (د) احساسات درونی
- ۸- کدام یک در یاد و ذکر خداوند تأثیر کمتری دارد؟
 (الف) قرائت قرآن
 (ب) گوش سپردن به آیات الهی
 (ج) نمازهای پنج گانه
 (د) صدقه دادن
- ۹- چه انگیزه ای انسان را به عمل کردن وا می دارد؟
 (الف) یاد خدا
 (ب) ایمان به خدا
 (ج) یاد بهشت
 (د) ترس از عذاب
- ۱۰- نوع اخلاق و رفتار هرکس برخاسته از چیست؟
 (الف) شناخت
 (ب) ایمان
 (ج) شناخت و ایمان
 (د) ایمان و عمل
- ۱۱- توجه به نشانه های خداوند چگونه باعث تقویت ایمان انسان می شوند؟
 (الف) یاد خدا را در دل زنده می کند.
 (ب) لطف و رحمت خدا را به ما یادآوری می کند.
 (ج) باعث گوش سپردن به آیات الهی می شوند.
 (د) الف و ب صحیح است.
- ۱۲- با توجه به حدیث امام علی علیه السلام کدام یک از گزینه ها مانند دو دوست جدایی ناپذیر به همراه یکدیگرند؟
 (الف) ایمان و تقوا
 (ب) ایمان و عمل
 (ج) تقوا و عمل
 (د) ایمان و شجاعت
- ۱۳- باور قلبی کامل به یک موضوع را چه می نامند؟
 (الف) تقوا
 (ب) ایمان
 (ج) شناخت
 (د) همه موارد

۱۴- کدام یک از آثار ایمان است؟

الف) آرامش (ب) رهایی از قید و بند زندگی (ج) رسیدن به شناخت خداوند (د) همه موارد

۱۵- با توجه به آیه «..... إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَّتْ قُلُوبُهُمْ.....» چه عاملی باعث می شود دل‌های مومنان ترسان شود؟

الف) ترس از عذاب خداوند (ب) عذاب جهنم (ج) یاد خدا (د) گناهان

۱۶- چه چیزی به زندگی انسان معنا می دهد و او را از احساس پوچی نجات می دهد؟

الف) ایمان (ب) داشتن هدف متعالی و ارزشمند (ج) آرامش (د) گزینه الف و ج

۱۷- کدام یک از حکمت های نماز های پنجگانه در شبانه روز است؟

الف) ترس از خدا (ب) زنده نگه داشتن یاد خدا (ج) رسیدن به ایمان (د) شناخت خداوند

۱۸- از اثرات مهم ایمان است.

الف) دست یافتن به آرامش روحی (ب) عمل کردن به دستورات دین

ج) جدا شدن از احساس سردرگمی (د) گزینه ب و ج درست است.

۱۹- درباره شناخت و ایمان ، کدام یک از عبارات های زیر ، درست نیست؟

الف) اگر کسی به خدا ایمان داشته باشد ، عمل نیز به همراه آن خواهد آمد.

ب) علم و شناخت مانند چراغی است که راه را نشان می دهد.

ج) حقیقتی به نام ایمان ، برانگیزاننده و محرک ما برای رفتن به سمت عمل و انجام دستورات الهی است.

د) شناخت ما از خالق خویش و فرمان های او ، به تنهایی ، منجر به اطاعت از او خواهد شد.

۲۰- عبارت شریف : « أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَأَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ » به کدام یک از آثار ایمان اشاره دارد؟

الف) آرامش روحی (ب) هدایت (ج) رهایی از احساس سر در گمی و بی هدفی (د) تولد دوباره

۲۱- کدام یک از موارد زیر باعث تقویت ایمان به خدا می شود؟

الف) الگو قرار دادن انسان های مومن (ب) یاد و ذکر خدا (ج) روزه گرفتن (د) الف و ب

۲۲- از رابطه ی بین ایمان و عمل و ضرب المثل «از کوزه همان برون تراود که در اوست» می فهمیم که :

الف) همواره ایمان تابع و پیرو عمل است.

ب) عمل انسان هرگونه باشد ایمان او نیز به همان سمت و سو می رود.

ج) ایمان همیشه مقدم بر عمل است.

د) ایمان ، اعتقاد و باور قلبی کامل به یک موضوع یا حقیقت است.

۲۳- امام صادق علیه السلام علت پایداری ایمان در دل را بیان می کنند که همین عامل به از

راه های دستیابی و تقویت ایمان اشاره دارد.

الف) یاد خدا - یاد و ذکر خدا (ب) یاد خدا - انجام نیکی ها

ج) دوری از گناهان - یاد و ذکر خدا (د) دوری از گناهان - انجام نیکی ها

۲۴- خداوند سرچشمه ی همه ی خوبی ها و زیبایی های مخلوقات است. زیرا

الف) کسی می تواند کمال و خوبی را به دیگران بدهد که خود آن را دارا باشد.

ب) مخلوقات در کسب کمالات و خوبی ها به خداوند نیاز دارند.

ج) خداوند تمام کمالات و خوبی ها را در وجود مخلوقات قرار داده است.

د) خداوند شاکر و سپاسگزار تمام خوبی های بندگان است.

۲۵- به ترتیب کدام مراحل ، برای رسیدن به کمال انسانی شایسته و درست است؟

الف) ایمان ، شناخت ، عمل صالح (ب) شناخت ، ایمان ، عمل صالح

ج) عمل صالح ، ایمان ، شناخت (د) شناخت ، عمل صالح ، ایمان

۲۶- یکی از بهترین راه های دستیابی به شناخت صفات خداوند ،
 الف) مراجعه به کلام پیامبران او است.
 ب) مراجعه به کلام خود اوست.
 ج) انجام احکام او است.
 د) هیچکدام

۲۷- همه ی موارد از راه های تقویت ایمان به خدا هستند ، به جز.....
 الف) انجام امر به معروف و نهی از منکر
 ب) الگو قرار دادن انسان های مومن
 ج) یاد و ذکر خداوند
 د) انجام نیکی ها و دوری از گناهان

۲۸- کدام آیه بیانگر آرامش ناشی از ایمان است؟
 الف) ﴿الَّذِينَ كَفَرُوا مَثَلُهُمْ فِي الظُّلُمَاتِ﴾
 ب) ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ﴾
 ج) ﴿أَوْ مَن كَانَ مَيِّتًا فَأَحْيَيْنَاهُ﴾
 د) ﴿هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ السَّكِينَةَ فِي قُلُوبِ الْمُؤْمِنِينَ﴾

۲۹- به چه دلیل خداوند را آنچنان که شایسته اوست نمی توان شناخت؟
 الف) زیرا شناخت خدا اصلا دست یافتنی نیست.
 ب) زیرا تجربه ما کافی نیست.

ج) زیرا منبعی که اطلاعات دقیق در مورد شناخت خدا بدهد ، وجود ندارد.
 د) زیرا موجود محدود ، امکان شناخت کامل خدای نامحدود را ندارد.

۳۰- پیام آیه ی « إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَّتْ قُلُوبُهُمْ وَإِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ آيَاتُهُ زَادَتْهُمْ إِيمَانًا » چیست؟
 الف) باید خالصانه به خدا ایمان آورد.
 ب) خلوص در عمل نشانه دینداری است.
 ج) راه رسیدن به خوشبختی یک راه بیشتر نیست.
 د) خداوند انسان های خالص را دوست می دارد.

۳۱- ترجمه ی آیه «أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ» چیست؟
 الف) آگاه باشید که دل ها تنها با یاد خدا آرام می گیرد.
 ب) آیا گمان می کنید که ما شما را بیهوده آفریده ایم.
 ج) یاد خدا باعث افزایش ایمان می گردد.
 د) آگاه باشید که خداوند به قلب های شما بیناست.

سوالات صحیح و غلط

عبارت های صحیح را با علامت ✓ و غلط را با علامت ✗ مشخص کنید.

ردیف	جملات و عبارات	صحیح	غلط
۱	داشتن هدف متعالی به زندگی انسان معنا می دهد و آن را از پوچی و بیهودگی خارج می سازد.		
۲	میان ایمان به خدا و عمل به دستورات الهی رابطه ای دو سویه است.		
۳	باوری که شوق به عمل را در انسان ایجاد می کند ، ایمان نام دارد.		
۴	علم شناخت، به تنهای منجر به اطاعت خدا خواهد شد.		
۵	ایمان محرک و برانگیزاننده انسان به سوی عمل است.		
۶	آنچه ایمان را در دل پایدار می کند، دوری از گناهان است.		
۷	مومنان کسانی هستند که دلهايشان با نام خدا آرام می گیرد.		
۸	برای عمل به دستورات خداوند شناخت از آن به تنهایی کافی است.		

سوال‌های تکمیلی

- ۱- شناخت نیازمند حقیقت دیگری به نام «.....» است.
- ۲- اگر کسی به خدا ایمان داشته باشد ، نیز به همراه آن خواهد آمد.
- ۳- باوری که شوق عمل به آن حقیقت را در انسان ایجاد می کند و آدمی را به سوی آن می کشاند ، نام دارد.
- ۴- ایمان به یک موضوع و یا حقیقت است.
- ۵- جایگاه ایمان است.
- ۶- از حکمت های نماز های پنج گانه ، در طول شبانه روز است.
- ۷- گوش سپردن به از عوامل افزایش ایمان به شمار می رود.
- ۸- امام صادق علیه السلام می فرماید : آنچه ایمان را در دل پایدار می کند ، است.
- ۹- یکی از حکمت های نمازهای پنج گانه در تمام طول شبانه روز است.
- ۱۰- توصیه فراوان به در طول شبانه روز باعث تقویت ایمان در دل می شود.
- ۱۱- با توجه به فرمایش امام علی علیه السلام « و جدایی نپذیرند.
- ۱۲- از آثار مهم ایمان دست یافتن به است.
- ۱۳- اعتماد و باور قلبی کامل به یک موضوع و یا حقیقت را می گوئیم.
- ۱۴- از نظر حضرت علی علیه السلام ، دو برادر و همراه و دو دوست جدایی نپذیریم.
- ۱۵- بنا بر آیه شریفه ی قرآن ، آگاه باشید که دل ها تنها با آرام می گیرد.
- ۱۶- یکی از اثرات مهم ایمان دست یافتن به روحی است.
- ۱۷- جایگاه ایمان ، است.

سوال‌های تشریحی

- ۱- آیا شناخت ما از خداوند به تنهایی منجر به اطاعت از او خواهد شد؟
- ۲- علاوه بر شناخت برای اطاعت از خدا چه چیز دیگری لازم است؟
- ۳- با توجه به فرمایش حضرت علی علیه السلام ارتباط میان ایمان و عمل چگونه ارتباطی است؟
- ۴- ایمان چیست؟
- ۵- چه زمانی انگیزه عمل به کاری در انسان ایجاد می شود؟
- ۶- چه کسانی راه های رسیدن به ایمان را به ما نشان می دهند؟
- ۷- چه عواملی ما را از مرحله شناخت به مرحله ایمان واقعی می رساند و سبب تقویت و محکم شدن ایمان می شود؟
- ۸- چه چیزهایی موجب زنده شدن یاد خدا در دل ها می شود؟
- ۹- دو مورد از کارهایی که سبب افزایش ارتباط ما با خدا و تقویت ایمان به او می شود ، را نام ببرید.
- ۱۰- آیه ی ۲ سوره انفال بیانگر کدام یک از راه های دستیابی ایمان به خداوند است؟
« إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ وَإِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ آيَاتُهُ زَادَتْهُمْ إِيمَانًا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ »
- ۱۱- به توجه به فرمایش امام صادق علیه السلام بیان کنید ، چه چیزی باعث پایدار شدن ایمان در دل می شود؟
- ۱۲- نشانه ها و آثار ایمان را بیان کنید.
- ۱۳- آیه «أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ» بیانگر کدام یک از آثار ایمان است؟
- ۱۴- با توجه به آیه «هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ السَّكِينَةَ فِي قُلُوبِ الْمُؤْمِنِينَ» بیان کنید که هدیه ی خداوند به مومنان چیست؟
- ۱۵- دلایلی را که باعث می شود ، انسان مومن از آرامش برخوردار باشد بنویسید.
- ۱۶- کسانی که هنوز در قلب و جانشان ایمان خدا به وارد نشده ، دارای چه ویژگی هایی هستند؟
- ۱۷- چه زمانی انسان در زندگی احساس سردرگمی و بی هدفی می کند؟ چرا؟

۱۸- خداوند در آیه «أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَأَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ» کدام گروه از انسان ها را مورد خطاب قرار می دهد؟

- ۱۹- انسان هایی که هدف زندگی آنها برخاسته از اعتقاد آنها به خداست ، دارای چه ویژگی هایی هستند؟
- ۲۰- قرآن کریم علاوه بر شناخت چه چیزی را برای رسیدن به هدف لازم می داند؟
- ۲۱- آیا برای رسیدن به کمال و قرب الهی فقط داشتن ایمان کافی است؟
- ۲۲- چه وقتی شناختی که از یک کار خوب یا راه رستگاری به دست می آوریم ، منجر به عمل می شود؟
- ۲۳- حضرت علی علیه السلام ایمان و عمل را به چه چیزی تشبیه کرده است؟
- ۲۴- یکی از حکمت های نمازهای پنج گانه چیست؟
- ۲۵- چگونه انجام نیکی ها و دوری از گناهان در حفظ و نگهداری ایمان نقش دارد؟
- ۲۶- عامل و محرکی که ما را برای رفتن به سمت عمل و انجام دستورهای الهی برمی انگیزد چیست؟
- ۲۶- چند نمونه از کارهایی که ما را به یاد خدا می اندازد، رانام ببرید؟
- ۲۷- راه های رسیدن به ایمان و حفظ و نگهداری آن را نام ببرید؟
- ۲۸- الگو قرار دادن انسان های مومن، یکی از راه های رسیدن به ایمان است ، آنرا توضیح دهید.
- ۲۹- از اثرات مهم ایمان ، دست یافتن به آرامش روحی است ، این آرامش به چند دلیل است. توضیح دهید؟
- ۳۰- چه کسانی در ناملایمات دنیا ، دچار اضطراب و ناراحتی نمی شوند؟
- ۳۱- چه کسانی در سختی های زندگی گرفتار یاس و اضطراب می گردند؟
- ۳۲- چه کسانی در زندگی احساس سردرگمی و بی هدفی می کنند. چرا؟
- ۳۳- چه اهدافی به جای اینکه انسان را به مقصد و هدف اصلی خلقت برساند از آن دور می سازد؟
- ۳۴- با دقت در آیه «أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ» به سوالات زیر پاسخ دهید.
الف) معنای آیه را بنویسید.
- ب) آیه به کدام یک از آثار ایمان اشاره دارد؟
- ۳۵- انجام نیکی ها و دوری از گناهان چگونه موجب تقویت ایمان می شود؟
- ۳۶- ایمان چیست و جایگاه ایمان کجاست؟
- ۳۷- دو مورد از راه های تقویت ایمان را بنویسید؟
- ۳۸- وقتی در قلب ما پدیدار می شود قرآن از آن به عنوان تولد دوباره یاد می کند.
- ۳۹- از آن به عنوان برانگیزاننده ، محرک برای رفتن به سمت عمل و انجام دستورهای الهی یاد می کنند.
- ۴۰- سه مورد از راههای دستیابی و تقویت ایمان به خدا را بنویسید.
- ۴۱- رابطه ی بین ایمان و عمل چگونه است؟ توضیح دهید.
- ۴۲- الگو قرار دادن انسان های مومن در زندگی چگونه باعث تقویت ایمان می شود؟
- ۴۳- با توجه به آیه « الَّذِينَ آمَنُوا وَ تَطْمَئِنُّ قُلُوبُهُمْ بِذِكْرِ اللَّهِ أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ » بیان کنید که چه چیزی باعث تقویت ایمان در دل می شود؟
- ۴۴- ما کیستیم؟
- «از نظر حضرت علی علیه السلام دو برادر همراه و دو دوست جدایی ناپذیریم.» :

۴۵- مریم بعد از تلاوت آیاتی از قرآن کریم ، آموخت که «دل ها با یاد خدا آرام می گیرد.» به نظر شما او کدام آیه از قرآن را تلاوت کرده است؟

۴۶- چرا انسان با داشتن ایمان به خدا ، به آرامش روحی می رسد؟ دو دلیل ذکر کنید.

۴۷- سعید دوست دارد که ایمان خود را نسبت به خدا تقویت کند. لطفاً او را راهنمایی کنید تا سه مورد را به یاد آورد.

۴۸- امام علی علیه السلام می فرماید : همنشینی با انسان های هوسران ، باعث از یاد رفتن ایمان می شود.
۴۹- چرا با وجود اینکه بعضی از افراد خدا را به عنوان خالق هستی می شناسند ، به دستورات خداوند بی توجهی می کنند؟

پاسخ خودت را امتحان کن و فعالیت ها

- ۱- توضیح دهید چرا با اینکه از خوبی برخی کارها آگاهیم؛ اما آن کارها را انجام نمی دهیم؟
تنها شناخت از خوبی کارها کافی نیست بلکه علاوه بر شناخت باید به آن کارها ایمان داشته باشیم و این شناخت ما به مرحله ایمان برسد تا انگیزه در انجام آن کار را برای ما فراهم نماید.
۲- دو مورد از راه های تقویت ایمان به خدا را بنویسید.
- ۱- یاد و ذکر خدا ۲- انجام نیکی ها و دوری از گناهان. ۳- الگو قرار دادن انسان های مومن
- ۳- مهم ترین دلیلی که باعث می شود انسان های مؤمن از آرامش روحی برخوردار باشند، چیست؟
کسانی که به خدا ایمان دارند، مقصد و جایگاه نهایی خود را نه در دنیا که در نزد خدا جست وجو می کنند و برای همین از ناملایمات دنیا، دچار اضطراب و ناراحتی نمی شوند. و او با توکل بر خدا و دل بستن به او از هرگونه یأس و اضطراب ، رها می شوند و در آرامشی که هدیه خدا به آنهاست روزگار خود را سپری می کنند.

فعالیت کلاسی

امام علی علیه السلام می فرماید: هم نشینی با انسانهای هوسران ، موجب از بین رفتن ایمان می شود. با توجه به این حدیث، بیان کنید دوستی با افراد فاسد چگونه موجب از بین رفتن ایمان می شود؟

انسان های هوسران چون خودشان در اعمال و رفتار خدا ، را از یاد برده اند و در دل و قلبشان ایمان به خدا از بین رفته است و مرتکب گناه می شوند ، همنشینی با این افراد باعث می شود که ما نیز به سوی گناهان سوق داده شویم و از یاد خدا غافل و ایمانمان از بین برود.

فعالیت کلاسی

به ترجمه آیات توجه کنید:

«و خداوند برای کسانی که ایمان آوردند ، همسر فرعون را مثال می زند ، آنگاه که گفت : پروردگارا ، نزد خودت برایم خانه ای در بهشت بنا کن و مرا از فرعون و عمل او و مردم ستمکار نجات بده و همچنین مریم دختر عمران را مثال زده است؛ همان کسی که خود را پاکدامن نگاه داشت ...»

به نظر شما چه ویژگی هایی در حضرت مریم و آسیه وجود داشت که خداوند آنها را به عنوان الگو معرفی می کند؟

فعالیت کلاسی

آیه ی زیر را بخوانید و با توجه به معنای آن یکی دیگر از آثار ایمان به خدا را بیان کنید.

فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَاعْتَصَمُوا بِهِ فَسَيُدْخِلُهُمْ فِي رَحْمَةٍ مِنْهُ وَفَضْلٍ
اما کسانی که به خدا ایمان آوردند و به او تمسک جستند ، به زودی {خدا} آنان را در رحمت و فضل خود وارد خواهد کرد.
و يَهْدِيهِمْ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمًا

درس سوم : راهنمایان الهی

سوالات چهارگزینه ای

- ۱- اگر کسی می خواهد جزو بهترین های زمان خود باشد :
 (الف) به تکالیفی که خدا برای او معین کرده توجه کند.
 (ب) پیامبران را در زندگی خود الگو و سرمشق قرار دهد.
 (ج) در برابر سختی هایی که در زندگی برایش پیش می آید، صبرکند.
 (د) همه ی موارد
- ۲- کدام مورد از ویژگی های اصلی پیامبران می باشد.
 (الف) استقامت و پایداری در راه خدا
 (ب) مبارزه با عقاید باطل و خرافات
 (ج) جلوگیری از هم پاشیده شدن خانواده ها
 (د) تسلیم در برابر امر خداوند
- ۳- حضرت ایوب علیه السلام در برابر تمامی مشکلات و سختی هایی که خداوند برای امتحان او فرستاد ، صبر کرد. این مورد مربوط به کدام ویژگی اصلی پیامبران می باشد؟
 (الف) استقامت و پایداری در راه خدا
 (ب) پیروی نکردن از عقاید باطل
 (ج) تسلیم در برابر خدا
 (د) مبارزه با عقاید باطل و خرافات
- ۴- کلید دست یافتن به وعده های بزرگ خداوند :
 (الف) تسلیم و مطیع بودن در برابر خدا
 (ب) استقامت و پایداری در راه خدا
 (ج) دعوت کردن مردم به یکتاپرستی
 (د) اصلاح عقاید باطل و خرافه
- ۵- صبر و تحمل ایوب علیه السلام در برابر تمامی مشکلات که در زندگی برایش پیش آمده، به کدام یک از ویژگی های پیامبران ارتباط دارد؟
 (الف) مبارزه با عقاید باطل و خرافات
 (ب) دوری از هرگناه و زشتی
 (ج) تسلیم در برابر امر خدا
 (د) استقامت و پایداری در راه خدا
- ۶- کدام گزینه از نتایج مراجعه به کف بین ، رَمَال و فالگیر در زندگی انسان می باشد؟
 (الف) باعث نابودی اموالشان می شود.
 (ب) باعث پاشیده شدن خانواده های زیادی می شود.
 (ج) باعث آبروریزی در زندگی می شود.
 (د) همه موارد صحیح می باشد.
- ۷- در زمان کدام پیامبر الهی مردم با ساختن گوساله ای از جنس طلا اقدام به پرستش این گوساله نمودند؟
 (الف) حضرت صالح (ع) (ب) حضرت هود (ع) (ج) حضرت موسی (ع) (د) حضرت ابراهیم (ع)
- ۸- آیه شریفه «إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ يَا أَبَتِ لِمَ تَعْبُدُ مَا لَا يَسْمَعُ وَلَا يُبْصِرُ...» اشاره به دعوت کدام یک از پیامبران در مورد عموی خویش دارد؟
 (الف) حضرت صالح (ع) (ب) حضرت ابراهیم (ع) (ج) حضرت محمد (ص) (د) حضرت عیسی (ع)
- ۹- خداوند به کدام یک از پیامبران الهی دستور داد تا زن و فرزند خود را در سرزمین بی آب و آبادانی مکه اسکان دهد؟
 (الف) حضرت موسی (ع) (ب) حضرت محمد (ص) (ج) حضرت ابراهیم (ع) (د) حضرت عیسی (ع)
- ۱۰- با توجه به آیه شریفه « إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا تَتَنَزَّلُ عَلَيْهِمُ الْمَلَائِكَةُ » شرایط اینکه خداوند به وسیله فرشتگان به ما یاری برساند ، چیست؟
 (الف) ایمان به معاد (ب) پایداری در راه خدا (ج) تسلیم در برابر خدا (د) اطاعت از فرمان خدا

۱۱- حضرت نوح علیه السلام با وجود تمسخر و اذیت دیگران به ساختن کشتی ادامه داد. این جمله به چه موضوعی اشاره دارد؟

الف) تسلیم (ب) استقامت (ج) پیروی نکردن از عقاید باطل (د) مبارزه با عقاید باطل

۱۲- حضرت ایوب علیه السلام به خاطر کدام ویژگی، در برابر امر خداوند تسلیم شد؟

الف) صبر (ب) کار و تلاش (ج) مبارزه با فرعون (د) هجرت به سرزمین دیگر

۱۳- حضرت ابراهیم علیه السلام با اطمینان خاطر به دستور خدا عمل کرد و زن و فرزند خود را در سرزمین مکه، که بدون آب و آبادانی بود سکونت داد، این موضوع بیانگر کدامیک از ویژگی های پیامبران می باشد؟

الف) استقامت و پایداری در راه خدا (ج) تسلیم در برابر امر خداوند

(ب) مبارزه با عقاید باطل و خرافات (د) مبارزه با عقاید باطل

۱۴- دعوت نمرود به یکتا پرستی توسط حضرت ابراهیم علیه السلام به کدام یک از ویژگی های پیامبران ارتباط دارد؟

الف) تسلیم در برابر امر خداوند (ب) استقامت و پایداری در راه خدا

(ج) مبارزه با عقاید باطل و خرافات (د) دوری از هرگونه گناه و زشتی

۱۵- کدام پیامبر الهی مردم زمان خود را مدت نهد و پنجاه سال، به یکتا پرستی دعوت کرد؟

الف) حضرت ایوب (ع) (ب) حضرت موسی (ع) (ج) حضرت نوح (ع) (د) حضرت ابراهیم (ع)

۱۶- در کنار ایمان به خدا، کلید دست یافتن به وعده های بزرگ الهی، چیست؟

الف) تسلیم امر خدا بودن (ب) استقامت در راه خدا (ج) مبارزه با عقاید باطل (د) توکل داشتن به خدا

۱۷- صبر و تحمل ایوب علیه السلام در برابر تمامی مشکلات که در زندگی برایش پیش آمده، به کدامیک از ویژگی های پیامبران ارتباط دارد؟

الف) مبارزه با عقاید باطل و خرافات (ب) دوری از هرگونه زشتی

(ج) تسلیم در برابر امر خدا (د) استقامت و پایداری در راه خدا

۱۸- پادشاه زمان حضرت ابراهیم علیه السلام چه نام داشت؟

الف) آزر (ب) فرعون (ج) نمرود (د) هیچکدام

سوالات صحیح و غلط

عبارت های صحیح را با علامت ✓ و غلط را با علامت ✗ مشخص کنید.

ردیف	جملات و عبارات	صحیح	غلط
۱	لازمه ی سرمشق قرار دادن پیامبران، شناخت خود پیامبران است.		
۲	حضرت نوح علیه السلام مردم زمان خود را نهد و پنج سال به یکتا پرستی دعوت کرد.		
۳	عقاید باطل و خرافی فقط مختص زمان پیامبران بوده است.		
۴	به اعتقاد بنی اسرائیل، گوساله منشأ خوبی و ثروت بود.		
۵	پیامبران الهی با وجود مشکلات فراوان در راه خدا صبر و استقامت می کردند.		
۶	کلید دست یافتن به وعده های بزرگ الهی، پیروی نکردن از عقاید باطل است.		
۷	با فال گیری و کف بینی و رمالی و امثال این ها می توان آینده را تا حدودی پیش بینی کرد.		
۸	مخالفان برای رد نظر پیامبران و دور کردن مردم از آنها از عقیده باطل دیگری استفاده می کردند.		
۹	عقاید خرافی مختص یک زمان خاص است.		

سوالات کامل کردنی (تکمیلی)

- ۱- خداوند بهترین را برای هدایت انسان فرستاده است.
- ۲- حضرت نوح علیه السلام ، مردم زمان خود را سال به دعوت نمود.
- ۳- لازمه ی سرمشق قرار دادن پیامبران آشنا شدن با آنهاست.
- ۴- استقامت پیامبران در راه خدا ، کلید دست یافتن به الهی است.
- ۵- رمز استقامت پیامبران در مقابل مخالفان ، اطمینان به ، بوده است.
- ۶- خداوند ، کسانی را به عنوان پیام آورخود انتخاب کرد که دربرابر دستوراتش بودند.
- ۷- حضرت نوح علیه السلام مردم زمان خود را سال به یکتا پرستی دعوت کرد.
- ۸- رسولان الهی با آوردن دلایل محکم، مشرکان را به دعوت می کردند.
- ۹- مراجعه به افراد کف بین و رمال موجب از هم پاشیدن خانواده ها و از می شود.

سوالات تشریحی

- ۱- اگر کسی بخواهد جزو بهترین انسان های زمان خود باشد ، چه کاری باید انجام دهد؟
- ۲- چه هنگام میل به خرافات در انسان افزایش می یابد؟
- ۳- دو نمونه از موارد تسلیم شدن پیامبران ، در برابر امر خدا را بیان کنید.
- ۴- مردم پس از دریافت دین خدا از پیامبران به چند گروه تقسیم می شدند؟
- ۵- چرا پیامبران در راه دعوت خود استقامت می کردند و لحظه ای در این راه سست نمی شدند؟
- ۶- نمونه هایی از استقامت و پایداری پیامبران در راه خدا را بیان کنید.
- ۷- به چه دلیل خداوند به حضرت نوح علیه السلام دستور ساختن کشتی را داد؟
- ۸- استقامت و پایداری پیامبران در راه خدا ناشی از چه بود؟
- ۹- وقتی پیامبران الهی با عقاید باطل و خرافی قوم خود مبارزه می کردند ، پاسخ مخالفان چگونه بود؟
- ۱۰- اعتقاد به امور باطل و خرافی موجب چه چیزی شده است؟
- ۱۱- نمونه هایی از عقاید باطل و خرافی که امروزه در کشورهای مختلف رواج دارد ، را بیان کنید.
- ۱۲- مراجعه مردم به فال گیر و کف بین و رمال و ... چه آثار سوئی را به دنبال داشته است؟
- ۱۳- هر یک از عقاید باطل و خرافی زیر مربوط به مردم کدام پیامبر بوده است؟
 - ۱- حضرت ابراهیم «علیه السلام»
 - ۲- حضرت موسی «علیه السلام»
 - ۳- حضرت محمد «صلی الله و علیه و آله»
- ۱۴- برای هرکدام از ویژگی های اصلی پیامبران نمونه ای را بیان کنید.
 - الف) تسلیم در برابر خدا :
 - ب) استقامت و پایداری در راه خدا :
 - ج) مبارزه با عقاید باطل و خرافات :
- ۱۵- مهم ترین علت بت پرستی مردم در زمان پیامبر صلی الله و علیه و آله چه بوده است؟
- ۱۶- پیامبران چگونه با عقاید باطل زمان خود مبارزه می کردند؟
- ۱۷- «... تَنْزِيلٌ عَلَيْهِمُ الْمَلَائِكَةُ إِلَّا تَخَافُوا وَ لَا تَحْزَنُوا وَ أَبْشِرُوا بِالْجَنَّةِ الَّتِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ» بیان کنید ، که خداوند به کسانی که به او ایمان آورده و در راه او صبر و استقامت می کنند ، چه وعده ای داده است؟
- ۱۸- من کیستم "خداوند من را الگوی انسان ها در تمامی زمان ها معرفی کرده است.

- ۱۹- سه ویژگی مهم پیامبران را بنویسید.
- ۲۰- چرا خداوند بزرگ پیامبران را الگوهای انسان ها در تمامی زمان ها معرفی کرده است؟
- ۲۱- مردم پس از دریافت دین از پیامبران به چند گروه تقسیم شدند ، بنویسید؟
- ۲۲- چرا پیامبران الهی در راه انجام دستورات خداوند استقامت فراوانی می کردند؟
- ۲۳- ساختمان شخصیتی ما چگونه شکل می گیرد؟
- ۲۴- خداوند در آیه ی « أَفَكَلَّمَا جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِّمَّا لَا تَهْوَىٰ أَنفُسُكُمْ اسْتَكْبَرْتُمْ فَفَرِيقًا كَذَّبْتُمْ وَفَرِيقًا تَقْتُلُونَ » رفتار سرکشان را در مقابل پیامبران چگونه توصیف می کند؟
- ۲۵- نمونه ای از تسلیم حضرت موسی علیه السلام در برابر امر خدا را بنویسید.
- ۲۶- سه مورد از عقاید باطل و خرافی امروزه کشور های مختلف را بنویسید.
- ۲۷- چرا مردم زمان حضرت ابراهیم علیه السلام ستاره و خورشید و ماه را می پرستیدند؟
- ۲۸- ادامه دادن به ساخت کشتی توسط حضرت نوح علیه السلام نشانگر کدام ویژگی پیامبران می باشد؟

پاسخ خودت را امتحان کن و فعالیت ها

- ۱- یک نمونه از تسلیم پیامبران الهی در برابر دستورات خداوند را بیان کنید.
خداوند به حضرت ابراهیم دستور داد زن و فرزند کوچک خود را به سرزمینی که بدون آب و آبادانی بود و امکانی برای سکونت نداشت ، سکونت دهد. حضرت ابراهیم با اطمینان خاطر به دستور خداوند عمل کرد.
(همچنین عمل کردن به دستور خدا از طرف حضرت موسی و حضرت ایوب)
- ۲- چرا پیامبران الهی در راه انجام دستورات خداوند استقامت فراوانی می کردند؟
زیرا به راه خود و آنچه به آن دعوت می کردند ایمان داشتند. تمام پیامبران الهی الگوی استقامت در راه خدا بودند.
«تسلیم در برابر امر خداوند»
- ۳- سه مورد از ویژگی های مهم پیامبران را نام ببرید.
الف) تسلیم در برابر خدا ب) استقامت و پایداری در راه خدا ج) مبارزه با عقاید باطل و خرافات

فعالیت کلاسی

به نظر شما، ما به عنوان یک مسلمان چگونه می توانیم در گفتار، رفتار و پوشش خود، تسلیم در برابر امر خدا باشیم. درباره ی این موضوع با هم کلاسی هایتان گفتگو کنید.
با دوری کردن از گناهان و عمل به دستورات خداوند و پیروی از علمای دین و ...
نکته : پاسخ باید از سوی دانش آموز بیان شود .

فعالیت کلاسی

- به نظر شما در موارد زیر چگونه می توانیم در راه خدا استقامت کنیم؟
- ۱- شیطان ما را برای ترک واجباتی همچون نماز و روزه وسوسه می کند.
 - ۲- کسی ما را دعوت به حضور در برخی مجالس و یا برخی فضاهای مجازی نامناسب می کند.
 - ۳- شیطان ما را برای ناسزا گفتن به دیگران به هنگام خشم و عصبانیت وسوسه می کند.

با کمک اعضای گروه و با توجه به آنچه که در خصوص زندگی حضرت محمد صلی الله علیه و آله و سلم می دانید ، نمونه هایی از ایستادگی آن حضرت در برابر عقاید باطل را بیان کنید.

چه خرافه هایی در منطقه ای که در آن زندگی می کنید، وجود دارد؟ به نظر شما چرا مردم به دنبال این خرافات می روند؟

نکته : پاسخ باید از سوی دانش آموز بیان شود.

پیشنهاد

۱ وقتی بخواهیم از کسی یاد کنیم، معمولا به لقبی از او اشاره می کنیم که بالاترین و بهترین لقب اوست. به این عبارت که ما در تشهد نمازهای خود می گوئیم، توجه کنید. ... وَ أَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَ رَسُولُهُ وَ درباره اینکه چرا از پیامبر اکرم ابتدا با لقب عبد و سپس با لقب رسول یاد می شود، تحقیق کنید و در کلاس برای هم کلاس یهائتان بخوانید.
۲ درباره ماجرای مرگ ابراهیم فرزند حضرت محمد که در کودکی از دنیا رفت و اتفاقاتی که در آن روز افتاد، تحقیق کنید و ارتباط آن را با ویژگی سوم پیامبران یعنی مبارزه با عقاید باطل و خرافات بیان کنید.
نکته :

هر یک از ویژگی های اصلی پیامبران مربوط به حیطه های زیر است.

الف) تسلیم در برابر خدا :

به رابطه شخصی پیامبر با خداوند متعال اشاره دارد.

ب) استقامت و پایداری در راه خدا

این ویژگی در رابطه ی پیامبر با خلق خداست با محوریت دعوت الهی . و این دعوت نیز از دو بُعد که برای همه پیامبران اتفاق می افتاده است قابل بررسی است.

۱) گروهی که ایمان می آوردند.

۲) گروهی دیگری با محوریت قرار دادن زندگی این دنیا و با اعتقاد به تقابل میان لذت های دنیا و آخرت ، در تقابل پیامبران دو گونه عکس العمل نشان داده اند : ایراد ، اتهام ، دروغگویی و دیگری قتل

ج) مبارزه با عقاید باطل

محوریت عقاید باطل و مبارزه با آنها توسط رسولان الهی (مبارزه با شرک)

درس چهارم : خورشیدپنهان

سوالات چهارگزینه ای

- ۱- «مهدی ما ، در روزگاری که مردم گرفتار اختلاف و تزلزل هستند ، قیام می کند و زمین را همچنان که از جور و ستم پرشده است از عدل و داد آکنده می سازد.» این سخن از کیست؟
الف) امام رضا علیه السلام (ب) پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله
ج) امام حسین علیه السلام (د) امام رضا علیه السلام
- ۲- کدام یک از موارد زیر از ویژگی های قیام حضرت مهدی علیه السلام نی باشد؟
الف) پایان دادن به جنگ و بی عدالتی (ب) گسترش عدالت و مهربانی
ج) کشته شدن بیشتر مردم در زمان قیام (د) قرار گرفتن سرنوشت مردم به دست نیکوکاران و عدالت جویان
- ۳- کدام گزینه صحیح می باشد؟
الف) یاران حضرت مهدی (عج) فقط ۳۱۳ یار ویژه هستند.
ب) طولانی بودن عمر امام مهدی (عج) امری محال است.
ج) از نظر دانش پزشکی داشتن عمر طولانی ناممکن است.
د) حضرت مهدی (عج) نزدیک به ۱۲ قرن عمر کرده است.
- ۴- پیامبر صلی الله علیه و آله درباره ی امام زمان علیه السلام و قیام او کدام را بهترین کارهای امت خویش می داند؟
الف) همسایه داری (ب) گشاده رویی (ج) خیرخواهی (د) انتظار فرج
- ۵- کدام گزینه از رفتار منتظران امام مهدی علیه السلام نیست؟
الف) تلاش در جهت اصلاح جامعه امری بیهوده است و باید در انتظار منجی بود.
ب) صبوربودن ، خوش رفتاری ، همسایه داری نشانه ی انتظار است.
ج) منتظران برای ظهور آن حضرت برنامه دارند.
د) دوری از گناهان از وظایف منتظران است.
- ۶- کدام گزینه در مورد عقیده به ظهور منجی (امام مهدی عج) صحیح نیست؟
الف) در سایر ادیان اعتقاد به موعود وجود ندارد. (ب) موعود الهی واحد خواهد بود.
ج) فقط شیعه اعتقاد به منجی دارد. (د) اهل سنت معتقدند منجی بدنیا آمده است.
- ۷- چرا امام زمان از نظرها غایب شده است؟
الف) حاکمان ظالم به شدت امامان را تحت فشار قرار می دادند.
ب) مردم به دلیل جهل و دل بستن به دنیای زود گذر وظایف خود را در حمایت از امامان انجام نمی دادند.
ج) تا در زمانی که موقعیتی مناسب که جامعه شایستگی درک حضور ایشان را داشته باشند ظهور کنند.
د) الف و ج
- ۸- کدام یک از گزینه های زیر در مورد اتفاقات پس از ظهور حضرت مهدی علیه السلام نادرست است؟
الف) از آسمان و زمین برکت می بارد. (ب) حرص و طمع از میان مردم رخت بر بسته است.
ج) دادگاه و زندان پر از حاکمان زورگوست. (د) علم و دانش شکوفا می شود.

۹- علی با دوستانش درباره اعتقاد به قیام و ظهور حضرت مهدی علیه السلام گفتگو می کردند. مشخص کنید ، نظر کدامیک از آنها صحیح است؟

الف) علی : داشتن عمر طولانی برای انسان غیرممکن است.

ب) رضا : یاران حضرت مهدی علیه السلام فقط ۳۱۳ یار ویژه است.

ج) جواد : هدف قیام حضرت مهدی علیه السلام گسترش عدالت و مهربانی است.

د) نادر : بلافاصله بعد از ظهور حضرت مهدی علیه السلام قیامت برپا خواهد شد.

۱۰- آرزوی تمام پیامبران و امامان که حضرت مهدی علیه السلام آن را محقق می سازند ، چیست؟

الف) ایجاد حکومت عدل جهانی

ب) برپا نمودن جنگ برای نابودی ظالمان

ج) رسیدن به حاکمیت حکومت جهانی

د) کمک به فقیران و نیازمندان جهان

۱۱- یاری امام زمان به چه معنا است؟

الف) یاری دین خدا ب) صدقه دادن ج) جهاد کردن با حاکمان ظالم د) درک حضور امام زمان

۱۲- به فرموده ی پیامبر صلی الله علیه و آله بهترین کارهای امت من است.

الف) نماز ب) نماز اول وقت ج) عمل صالح د) انتظار فرج

۱۳- حضرت مهدی علیه السلام چه زمانی قیام می کنند؟

الف) هنگامی که زمینه ی ظهور ، آمادگی مردم برای همراهی و وجود یاران با وفا فراهم شود.

ب) فراگیر شدن فساد و ورود امام همراه با جنگ برعلیه بی عدالتی

ج) هنگامی که عدالت و خوبی همه جا را فرا گیرد.

د) هنگامی که سیزده و سیزده تن یاران امام تکمیل گردند.

۱۴- کدام گزینه از اثرگذارترین عقاید شیعیان می باشد؟

الف) حسابرسی اعمال در قیامت

ب) اعتقاد به عدم تحریف قرآن ، به عنوان معجزه الهی

ج) اعتقاد به قیام و ظهور حضرت مهدی(عج)

د) امامت بی واسطه حضرت علی علیه السلام بعد از پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله

سوالات صحیح و غلط

عبارت های صحیح را با علامت ✓ و غلط را با علامت ✗ مشخص کنید.

ردیف	جملات و عبارات	صحیح	غلط
۱	داشتن عمر طولانی از نظر علم پزشکی امری غیر ممکن است.		
۲	یاران حضرت مهدی علیه السلام فقط ۳۱۳ نفر می باشند.		
۳	حضرت مهدی(ع) با برپایی جنگ ظالمان را شکست و به جنگ های همیشگی پایان می دهد.		
۴	پس از حکومت امام زمان علیه السلام صالحان نیز اداره جهان را به دست خواهند گرفت.		
۵	پس از ظهور و قیام امام زمان علیه السلام بلافاصله جهان به پایان می رسد.		
۶	در تورات و انجیل ، از نجات بخش انسان ها ، سخن به میان آمده است.		
۷	بعد از شکست حاکمان ظالم و ظهور امام زمان علیه السلام جهان پایان می پذیرد.		
۸	هر زمان که زمینه برای ظهور فراهم شود ، حضرت مهدی علیه السلام ظهور خواهند کرد.		
۹	هیچ کس نمی تواند زمان دقیق قیام حضرت مهدی علیه السلام را مشخص کند.		

سوالات کامل کردنی (تکمیلی)

- ۱- اعتقاد به نجات بخش بزرگ در تعالیم و نیز به چشم می خورد.
- ۲- کسانی که ادعا می کنند ، زمان ظهور امام زمان را می دانند افرادی هستند.
- ۳- یکی از اثرگذارترین عقاید ما شیعیان اعتقاد به است.
- ۴- خداوند امام زمان علیه السلام را برای و به میان مردم می فرستد.
- ۵- هدف از قیام امام مهدی علیه السلام است.
- ۶- با ظهور امام مهدی علیه السلام سرنوشت مردم در دست و قرار می گیرد.
- ۷- خداوند حضرت مهدی علیه السلام را در دوران غیبتش طولانی می گرداند.
- ۸- اعتقاد به و حضرت مهدی علیه السلام موجب مقاومت و پویایی شیعیان شده است.
- ۹- یکی از اثرگذارترین عقاید ما شیعیان است.
- ۱۰- هدف از قیام حضرت مهدی علیه السلام است.
- ۱۱- پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله : «بهترین کارهای امت من است.»
- ۱۲- اعتقاد به و ظهور حضرت مهدی علیه السلام یکی از اثر گذار ترین عقاید ما شیعیان است.
- ۱۳- یاری امام زمان (عج) یعنی یاری و این کار مختص دوران ظهور نیست.
- ۱۴- بر اساس احادیث اهل بیت «هرکس برای آمدن امام زمان علیه السلام وقتی را معین کند بی شک او است.»

سوالات تشریحی

- ۱- حضرت مهدی علیه السلام چگونه نزدیک به ۱۲ قرن عمر کرده است؟
- ۲- حضرت مهدی علیه السلام چه زمانی قیام می کنند؟
- ۳- آیا اعتقاد به ظهور فقط به شیعیان اختصاص دارد ؟ توضیح دهید.
- ۴- چه عاملی باعث شده است ، شیعیان در طول تاریخ در مقابل سختی ها ایستادگی و تلاش کنند؟
- ۵- نمونه ای از داشتن عمر طولانی را ، که در قرآن ذکر شده است ، بیان کنید.
- ۶- علم و دانش پزشکی در مورد داشتن عمر طولانی چه نظری دارد؟
- ۷- بنابراین فرمایش امام حسن علیه السلام غیبت و ظهور امام زمان (عج) چگونه خواهد بود؟
- ۸- با ذکر نمونه هایی بیان کنید که طولانی بودن عمر حضرت مهدی علیه السلام امری ممکن است؟
- ۹- هدف امام زمان علیه السلام از قیامش چیست؟
- ۱۰- با توجه به فرمایش پیامبر صلی الله علیه و آله ، بیان کنید که انتظار برای ظهور آن حضرت چگونه انتظاری است؟
- ۱۱- بنابر فرمایش امام رضا علیه السلام منتظران واقعی چه وظایفی دارند؟
- ۱۲- دو مورد از شرایط ظهور امام زمان را بیان کنید؟
- ۱۳- هدف امام زمان علیه السلام از قیام چیست؟
- ۱۴- با توجه به سخن امام رضا علیه السلام وظایف و ویژگی های منتظران واقعی امام زمان علیه السلام را بنویسید.
- ۱۵- آیا اعتقاد به ظهور منجی تنها اختصاص به شیعیان دارد؟ توضیح دهید.
- ۱۶- برخی می گویند: وقتی امام زمان علیه السلام قیام کند ، بیشتر مردم کشته می شوند. آیا این مطلب درست است؟ توضیح دهید.
- ۱۷- با توجه به سخن امام رضا علیه السلام سه مورد از وظایف منتظران واقعی امام زمان (عج) را بنویسید.
- ۱۸- دو شرط مهم از شرایط ظهور حضرت مهدی (عج) را بنویسید.
- ۱۹- چه کسانی یار امام زمان (عج) محسوب می شوند؟
- ۲۰- چه چیزی باعث شد تا امام مهدی علیه السلام به دستور خدا از نظرها غائب شود؟

- ۲۱- من کیستم : «مهدی از خاندان من است که قیام می کند و زمین را آکنده از عدل و داد می کند. :
- ۲۲- هدف شیادین از ادعای ملاقات با امام زمان علیه السلام چیست؟
- ۲۳- «وقتی امام زمان قیام کند ، بیشتر مردم کشته می شوند.» نظر شما در مورد این جمله چیست؟
- ۲۴- آیا یاری امام زمان علیه السلام مختص دوران ظهور است؟ توضیح دهید.
- ۲۵- از نظر قرآن کریم داشتن عمر طولانی برای انسان چگونه است؟ مثالی بنویسید.
- ۲۶- عدد گزینه متناسب قسمت «الف» را در جای خالی قسمت «ب» بگذارید.
- ۱- از عقاید اثر گذار مذهب شیعه . گسترش عدالت و مهربانی
- ۲- از شرایط ظهور حضرت مهدی (عج) . حاکمان زورگو
- ۳- از موانع بزرگ امامان برای اجرای دستورات الهی . آمادگی مردم جهان
- ۴- از اهداف قیام حضرت مهدی (عج) . قیام و ظهور حضرت مهدی علیه السلام
- . جنگ و خونریز
- ۲۷- در چند جمله کوتاه اتفاقات بعد از ظهور امام زمان را توصیف کنید؟

پاسخ خودت را امتحان کن و فعالیت ها

- ۱- در چند جمله کوتاه ، اتفاقات بعد از ظهور امام زمان (عج) را توصیف کنید.
- عدالت سراسر جهان را فراگرفته و خبری از حکومت های ظالمانه و زورگو نیست ، علم و دانش آنچنان شکوفا شده است که تمام پیشرفت های بشر در طول تاریخ در برابر آن ناچیز است. دیگر دادگاه ها و زندان ها شلوغ نیست. دلیلش معلوم است ؛ فهم انسان ها آنقدر رشد کرده است که کمتر دیده می شود کسی به حقوق دیگران دست درازی کند.
- ۲- قرآن کریم خبر می دهد که حضرت نوح علیه السلام عمری طولانی داشت و فقط ۹۵۰ سال قوم خود را به سوی خدا دعوت می کرد. از این خبر چه نتیجه ای می توان گرفت؟
- با توجه به آیات قرآن کریم ، داشتن عمر طولانی برای انسان غیر ممکن نیست. در آیه ۱۴ سوره عنکبوت مدت حضور حضرت نوح علیه السلام در میان قومش و راهنمایی آنها ۹۵۰ سال ذکر شده است ؛ البته این مدت فقط تا زمان نزول عذاب و نابودی کافران است و فقط خدا می داند که پس از آن ایشان ، چندین سال دیگر عمر کرده است.
- ۳- باتوجه به سخن امام رضا علیه السلام سه مورد از ویژگی های منتظران واقعی امام زمان علیه السلام را بنویسید؟
- امام رضا علیه السلام : انتظار فرج به چند چیز است : صبور بودن ، خوش رفتاری ، همسایه داری و ...
- ۴- دو شرط مهم از شرایط ظهور حضرت مهدی علیه السلام را بنویسید.
- ۱- آمادگی مردم جهان برای همراهی با قیام امام زمان (عج).
- ۲- وجود یاران باوفایی که تاپای جان در راه اهداف و آرمان های امام بایستند.

فعالیت کلاسی

به نظر شما در دوران ظهور امام زمان ، چه تغییراتی در اخلاق مردم ، ارتباط کشورهای مختلف با یکدیگر، پیشرفت های علمی و وضعیت اقتصادی جامعه رخ خواهد داد؟
مردم نسبت به هم مهربان و دلسوز می شوند کشورها دوست و برادر یکدیگر می شوند پیشرفت های علمی آنچنان زیاد می شود که درطول تاریخ بی نظیر است و...

فعالیت کلاسی

به نظر شما چرا برخی از کشورهای غربی در کتاب و یا فیلم های خود سعی می کنند شخصیت مهربان امام زمان علیه السلام را به صورت فردی خشن و جنگ طلب نشان دهند؟
ارائه چهره ای خشن از امام زمان و قیام او قطعاً با هدف تخریب قیام مقدس آن حضرت صورت می گیرد تا مردم با ترس از ایشان، هیچگاه انتظار قیام ایشان را نکنند و برای فراهم نمودن زمان ظهور تلاشی نکنند.

فعالیت کلاسی

با دوستان خود گفت و گو کنید و بگویید برای اینکه ما نیز لیاقت حضور در جمع یاران امام زمان علیه السلام را داشته باشیم ، چگونه باید زندگی کنیم؟
قرار گرفتن در جمع یاران امام زمان در گرو عمل به واجبات دین و پرهیز از گناهان است. از این رو باید برنامه ای برای زندگی خود در نظر بگیریم که در آن سعی به عمل به دستورات دین داشته باشد. یار امام زمان به نماز اهمیت فراوان می دهد. از سخنان زشت پرهیز می کند. ظاهری در شأن انسان مسلمان دارد، نگاه خود را از حرام باز می دارد و...

پیشنهاد

در نامه ای به امام مهدی علیه السلام احساس خود را درباره ایشان ، در گفت و گویی صمیمانه به قلم بیاورید.

نکته : چند سوال اساسی

۱- حضرت مهدی علیه السلام چگونه نزدیک به ۱۲ قرن عمر کرده است؟
الف) امکان طول عمر انسان از منظر آیات قرآن ب) امکان طول عمر انسان از نظر دانش پزشکی
آیه ۲۵۹ سوره بقره و داستان عزیر ؛ بر اساس این آیه، غذای عزیر پس از گذشت صد سال به خواست خدا هیچ تغییری نکرده بود، در حالی که به طور طبیعی می بایست پس از چند روز فاسد می شد. هر صد سال برابر ۵۲۰۰ هفته است و خداوند غذایی که فقط یک هفته سالم می ماند را ۵۲۰۰ برابر عمر طبیعی اش سالم نگاه داشت. یعنی خداوند عمر غذا را افزایش داده است. حالا عمر طبیعی انسان مثلاً ۷۰ سال است، ۵۲۰۰ برابر ۷۰ چقدر می شود؟ خدایی که می تواند غذا را ۵۲۰۰ برابر عمر طبیعی بدون تغییر حفظ کند می تواند انسان را هم حفظ کند . با این حساب حضرت ولی عصر عجل الله

فرجه عمری نکرده است. عمر ایشان الان حدوداً ۱۲۰۰ سال است. یعنی حدود ۱۶ برابر عمر انسان معمولی عمر کرده و هنوز تا ۵۲۰۰ برابر خیلی مانده است.

در صورت ما موی ابرو و مژه ثابت است و بعد هشتاد سال يك اندازه مي ماند اما در کنار آن ریش قرار دارد که هر روز در حال رشد است و در هفته چند بار باید اصلاح شود و کمی آن طرف تر موی سر است که هر ماه نیاز به اصلاح دارد. یعنی در يك پوست و يك گوشت يك مو ثابت است و يك مو متغیر. همان خدایی که يك مو را ثابت نگه می دارد و يك مو را متغیر، يك انسان را ثابت نگه می دارد و باقی انسانها را متغیر.

۲- حضرت مهدی علیه السلام چه زمانی قیام می کنند؟

الف) متاسفانه برخی افراد شیاد و سودجو که به دنبال جمع کردن مرید برای خود می باشند، خود را به عنوان رابط امام زمان معرفی کرده و ادعا می کنند که توسط خود امام از زمان ظهور آن حضرت مطلع گشته اند. چنین ادعاهایی دروغ بوده و زمان ظهور آن حضرت امری مخفی است.

ب) هر زمان که شرایط و زمینه های ظهور فراهم شود، آن امام ظهور خواهند کرد و گفته شده که یکی از مهم ترین این شرایط آمادگی مردم برای همراهی با امام است. بنابر این، ما می توانیم در جلو انداختن ظهور آن حضرت اثرگذار باشیم. یعنی خود و جامعه خود را برای یاری و همراهی امام آماده کنیم. زیرا تا مردم آماده نباشند و شرایط برای ظهور ایشان فراهم نباشد، آن حضرت از پرده غیبت بیرون نخواهند آمد.

ج) یکی دیگر از شرایط ظهور آن حضرت وجود یارانی با وفا و آماده است. یارانی که تا پای جان آماده ایستادن در راه آرمان های امام خود باشند. تک تک ما ها می توانیم لیاقت یاری آن حضرت را داشته باشیم به شرط این که رفتار و اخلاق خود را در حد و اندازه یار امام زمان کنیم و با پاکی و صفای قلب به استقبال آن حضرت برویم.

۳- آیا با ظهور امام زمان علیه السلام بیشتر مردم کشته می شوند؟

برخی وقتی به توصیف قیام امام زمان می پردازند، آن چنان چهره ترسناک و سراسر جنگ و خونریزی از قیام آن حضرت توصیف می کنند که مخاطب دچار رعب و وحشت می شود و از این قیام تصویری منفي پیدا می کند. امام زمان برای جلوگیری از جنگ و خونریزی ای می آید که ظالمان و مستکبران در جهان به پا کرده اند و اگر خونی نیز توسط ایشان ریخته شود، خون همین افراد است.

۴- آیا با پایان یافتن قیام امام علیه السلام جهان پایان می یابد و قیامت فرا می رسد؟

برخی از افراد گمان می کنند که با پس از ظهور حضرت مهدی (ع) جهان به پایان رسیده و قیامت برپا می شود و از این رو از قیام ایشان واهمه دارند و آن را مصادف با پایان جهان می دانند؛ پس از قیام، تازه دوران صلح و آرامش آغاز می شود و این دوران ممکن است آن قدر طولانی باشد که همه عمر بشر از آدم تا روز ظهور در برابر دوران پس از ظهور ساعتی بیش نباشد.

۵- آیا امکان دارد ما هم یکی از یاران آن حضرت باشیم؟

الف) برخی گمان می کنند که یاران امام زمان تنها ۳۱۳ نفرند، در حالی که این تعداد تنها مربوط به یاران نزدیک و یا به تعبیری فرماندهان ایشان است اما به غیر از این تعداد، افراد بی شماری نیز برای یاری آن حضرت به پا می خیزند.

ب) ما هم اگر همت کنیم و به واجبات دین خود عمل کنیم و از گناه دوری کنیم و از کار افتادگان گره گشایی کنیم و اخلاقمان خوب باشد، می توانیم یکی از یاران آن حضرت باشیم.

ج) معنای یاری کردن امام و یاور ایشان بودن، صرفاً به معنای حضور در زمان قیام آن حضرت نیست؛ بلکه هر کس که با اعمال و رفتار خود دل امام زمان را شاد کند و در جهت پیاده کردن آرمان های امام تلاش کند، قطعاً جزو دوستان و یاران امام خواهد بود، حتی اگر عمرش به زمان ظهور نرسد.

درس پنجم : رهبری در دوران غیبت

سوالات چهارگزینه ای

- ۱- کدامیک از موارد زیر از ویژگی های ولی فقیه که در سخن امام صادق علیه السلام آمده است ، نمی باشد؟
الف) محافظ دین خود باشد.
ب) مطیع دستورات خدا باشد.
ج) براساس هوای نفس خود رفتار کند.
د) پرهیزکار باشد.
- ۲- این سخن از کیست؟ «دشمنی آیت الله خمینی با غرب برگرفته از تعالیم الهی او بود.»
الف) مشاور ارشد رئیس جمهور آمریکا (کیسینجر)
ب) رویین وودزورث خبرنگار آمریکایی
ج) درعصر غیبت برای حل اختلافات میان یکدیگر و گرفتن حق خود :
د) می توان به هرحاکمی مراجعه کرد.
- ۳- باید به عالمان دین مراجعه کرد.
الف) می توان به هرحاکمی مراجعه کرد.
ب) نمی توان به هرحاکمی مراجعه کرد.
ج) باید به عالمان دین مراجعه کرد.
د) گزینه های ب و ج
- ۴- رهبری و هدایت مردم درعصر.....برعهده ی.....است.
الف) امامان - حاکمان
ب) غیبت - فقیهان
ج) ظهور- فقیهان
د) امامان - عالمان
- ۵- کدام مورد از خصوصیات ولی فقیه نمی باشد؟
الف) معصوم بودن
ب) شجاع بودن
ج) اسلام شناسی
د) مدیر ومدبر
- ۶- پس از رحلت پیامبر صلی الله و علیه و آله وظیفه هدایت و رهبری مردم برعهده چه کسی قرار گرفت؟
الف) عالمان دینی
ب) امامان
ج) هدایت گران واقعی
د) فقیهان اسلام شناس
- ۷- کدام گزینه جزء ویژگی های ولایت فقیه نیست؟
الف) با درنظر گرفتن مصلحت جامعه اسلامی از اجرای احکام الهی استفاده می کند.
ب) امکانات برای پاسداری از قوانین و اجرای احکام را فراهم کند.
ج) ممانعت کردن با دشمنان اسلام که مانع اجرای احکام خدا می شوند.
د) اسلام شناسی دانا ، شجاع ، مدیر و مدبر.
- ۸- براساس احادیث مختلف حکم مراجعه به حاکمان غیر الهی چگونه است؟
الف) آنها که حکم عالمان دینی را که حکم ما است قبول نکنند بدون شک حکم خدا را خوار شمرده است و کسی که ما را رد کند خدا را رد کرده است.
ب) پذیرفتن فتوای فقیهان برگرفته از قرآن و احادیث معصومین است؛ در واقع پذیرفتن سخنان امامان است.
ج) آنها که از عالمان غیرالهی پیروی می کنند مانند برخی یهودیانی هستند که خداوند در قرآن آنها را به دلیل پیروی از عالمان بدخواه سرزنش می کند.
د) گزینه الف و ج
- ۹- به رهبری و هدایت مردم جامعه توسط فقیه جامع الشرایط گفته می شود.
الف) ولایت فقیه
ب) ولی فقیه
ج) اسلام شناس
د) نایب و جانشین امام
- ۱۰- هدایت و رهبری جامعه را به دست چه کسانی نباید سپرد؟ کسانی که
الف) برخلاف هوای نفس خود رفتار می کنند.
ب) از دین خود محافظت می کنند.
ج) مطیع دستورات خداوند هستند.
د) در جمع آوری دنیا و اموال حرام حریص اند.

- ۱۱- چرا مخالفت با فقها ، مخالفت با معصومین علیهم السلام است؟ زیرا
- (الف) فتوای فقیهان برگرفته از قرآن و احادیث است. (ب) احکام خداوند را به نفع مردم تغییر می دهند.
- (ج) در مسائل دینی اظهار نظر می کنند. (د) بهتر از دیگران می توانند انسانها را هدایت کنند.
- ۱۲- با توجه به فرمایش امام صادق علیه السلام ، ویژگی های هدایتگران واقعی ، در کدام گزینه کامل آمده است؟
- (الف) پرهیزکار ، مطیع دستور خدا ، مخالف هوای نفس ، اسلام شناس
- (ب) اسلام شناس ، شجاع ، مدیر ، مدبر
- (ج) پرهیزکار ، مطیع دستور خدا ، محافظ دین ، مصلحت اندیش
- (د) پرهیزکار ، مطیع دستور خدا ، محافظ دین ، مخالف هوای نفس
- ۱۳- پس از رحلت پیامبر صلی الله و علیه و آله ، هدایت و رهبری مردم :
- (الف) پایان یافت چون مردم به درک حقیقی از دین رسیده است.
- (ب) برعهده امامان بزرگوار قرار گرفت.
- (ج) برعهده عالمان دینی قرار گرفت.
- (د) برعهده امام زمان حضرت مهدی (عج) قرار گرفت.
- ۱۴- با توجه به فرمایش امام صادق علیه السلام ، ویژگی های هدایتگران واقعی، در کدام گزینه آمده است؟
- (الف) پرهیزکار، مطیع دستور خدا، مخالف هوای نفس، اسلام شناس
- (ب) اسلام شناس، شجاع، مدیر، مدبر
- (ج) پرهیزکار، مطیع دستور خدا، محافظ دین، مصلحت اندیش
- (د) پرهیزکار، مطیع دستور خدا، محافظ دین، مخالف هوای نفس
- ۱۵- رهبری امت اسلامی در زمان غیبت چه نام دارد و اولین ویژگی فقیهان چیست؟
- (الف) ولایت فقیه - حفاظت از دین (ب) تقلید - حفاظت از دین
- (ج) تقلید - پرهیزکاری (د) ولایت فقیه - پرهیزکاری
- ۱۶- تکلیف مردم در عصر غیبت چیست؟
- (الف) انسان ها در عصر غیبت نیازی به هدایت و رهبری الهی ندارند.
- (ب) انسان ها در عصر غیبت می توانند برای حل مشکلاتشان سراغ هر حاکم یا پادشاهی بروند.
- (ج) انسان ها در عصر غیبت می توانند با عقل خودشان به تنهایی مشکلاتشان را حل کنند.
- (د) انسان ها در عصر غیبت به عالمان دینی مراجعه می کنند و ار رهنمود های آنه استفاده می کنند.

سوالات صحیح و غلط

عبارت های صحیح را با علامت ✓ و غلط را با علامت ✗ مشخص کنید.

ردیف	جملات و عبارات	صحیح	غلط
۱	روبین وودزورث خبرنگار آمریکایی ، امام خمینی (ره) را به موسای پیامبر تشبیه کرده است.		
۲	فتوهای فقیهان برگرفته از قرآن و احادیث معصومین علیهم السلام است.		
۳	هرکس که در مسائل دینی اظهار نظر کند ، شایستگی رهبری بر جامعه اسلامی را دارد.		
۴	کسی که حکم امامان و نایبان آنها را قبول نکند ، بدون شک حکم خدا را خوار شمرده است.		
۵	اگر امام زمان علیه السلام غایب می شدند هیچ اتفاقی برای ایشان رخ نمی داد		
۶	هدایت و رهبری مردم در عصر غیبت بر عهده عالمان و دانشمندان دینی است.		

سوال‌های کامل کردنی (تکمیلی)

- ۱- مخالفت با سخنان فقها مخالفت با است.
- ۲- پس از رحلت رسول خدا صلی الله و علیه و آله ، هدایت و رهبری مردم بر عهده ی قرار گرفت.
- ۳- هدایت و رهبری مردم در عصر غیبت برعهده ی است.
- ۴- به رهبری و هدایت مردم جامعه توسط فقیه جامع الشرایط ، گفته می شود.
- ۵- پس از رحلت پیامبر اکرم صلی الله و علیه و آله وظیفه ی هدایت و رهبری مردم برعهده ی نهاده شده است.
- ۶- مخالفت بافتوای فقیهان درواقع مخالفت با..... است.
- ۷- هدایت و رهبری مردم در عصر غیبت برعهده است.
- ۸- به رهبری و هدایت مردم جامعه توسط فقیه جامع الشرایط گفته می شود.

سوال‌های تشریحی

- ۱- پس از رحلت رسول خدا صلی الله و علیه و آله وظیفه هدایت و رهبری مردم بر عهده ی چه کسی قرار گرفت؟
- ۲- آیا امامان معصوم علیهم السلام به راحتی توانستند مردم را هدایت و رهبری کنند؟ چرا؟
- ۳- امامان معصوم علیهم السلام در راه اجرای دستورات الهی و هدایت مردم به سوی دین راستین با چه مشکلاتی مواجه بودند؟ دو نمونه را بیان کنید.
- ۴- قبل از امامت حضرت مهدی علیه السلام چند نفر از امامان علیهم السلام در سن جوانی به شهادت رسیدند؟
- ۵- به چه علت امام زمان علیه السلام از نظرها پنهان شد؟
- ۶- با توجه به فرمایش امام صادق علیه السلام بیان کنید که ، چرا مردم برای حل اختلافات و مشکلات خود نمی توانند به حاکمان یا پادشاهان مراجعه کنند؟
- ۷- بنابر فرمایش امام صادق علیه السلام ، مردم برای حل مسائل خود باید به چه کسانی مراجعه کنند؟
- ۸- با توجه به حدیث امام صادق علیه السلام بیان کنید که ، رهبری و هدایت مردم در عصر غیبت بر عهده ی چه کسی است؟
- ۹- بنابر فرمایش امام صادق علیه السلام ، هدایتگران واقعی مردم (فقها) در عصر غیبت دارای چه ویژگی هایی هستند
- ۱۰- دارا بودن ویژگی های چهارگانه که در فرمایش امام صادق علیه السلام برای عالمان دین (فقیهان) بیان شده ، موجب چه چیزی می شود؟
- ۱۱- به چه دلیل باید فتوای فقیهان را پذیرفت و از آن اطاعت کرد؟
- ۱۲- ویژگی های ولی فقیه را بیان کنید؟
- ۱۳- امام خمینی (ره) با انقلاب اسلامی چه راهی به مردم سراسر جهان نشان داد؟
- ۱۴- برخی از ویژگی های امام خمینی(ره) را بیان کنید.
- ۱۵- چه ویژگی هایی باعث شد که مجلس خبرگان حضرت آیت الله خامنه ای را به عنوان شایسته ترین فرد برای رهبری جامعه اسلامی معرفی کند؟
- ۱۶- به چه دلیل مردم وظایف خود را در حمایت و پیروی از امامان علیهم السلام انجام نمی دادند؟
- ۱۷- اسلام شناس و فقیه واقعی چه کسی است؟
- ۱۸- ولایت فقیه یعنی چه؟
- ۱۹- به گفته ی مشاور ارشد رئیس جمهور آمریکا (کیسینجر) چه کسی غرب را با بحران جدی برنامه ریزی مواجه کرد؟
- ۲۰- حاکمان طاغوت به چه کسانی گفته می شود؟
- ۲۱- دلیل غیبت امام زمان علیه السلام چیست؟

- ۲۲- آیا هر عالم دینی می تواند هدایتگر مردم در عصر غیبت باشد؟ چرا؟
- ۲۳- به چه علت مردم زمان امام حسین علیه السلام در برابر او ایستادند و ایشان را شهید کردند؟
- ۲۴- با توجه به سخن مشاور ارشد رئیس جمهور آمریکا (کیسینجر)، چه کسی غرب را با بحران جدی برنامه ریزی مواجه کرد؟
- ۲۵- به چه دلیل مردم زمان امام حسن علیه السلام آن حضرت را وادار به پذیرش صلح کردند؟
- ۲۶- چرا در عصر ائمه علیهم السلام مردم وظایف خود را در حمایت و پیروی از امامان انجام ندادند؟
- ۲۷- نایب و جانشینان امام زمان علیه السلام در عصر غیبت چه کسانی هستند؟
- ۲۸- امامان برای اجرای دستورات الهی و هدایت مردم با چه موانعی مواجه بودند؟
- ۲۹- اگر حاکمیت و رهبری جامعه به کسی سپرده شود که پرهیزگار نباشد جامعه چگونه خواهد شد؟
- ۳۰- چرا با وجود تلاشهای امامان معصوم (علیهم السلام) برای اجرای دستورات الهی و هدایت مردم، مورد حمایت قرار نگرفتند؟
- ۳۱- امام صادق علیه السلام مردم را از پیروی کدام عالمان برحذر می دارد؟
- ۳۲- توضیح دهید، چرا مردم باید از ولی فقیه پیروی کنند؟
- ۳۳- او کیست؟
- «کسی که در سخنان و راهنمایی هایش، پیرو سخنان معصومین است و در هر مسئله ای نظر پیامبر و امامان را برای مردم بازگو می کند.» او است.
- ۳۴- پس از رحلت امام خمینی (ره) چگونه رهبری جامعه به عهده مقام معظم رهبری قرار داده شد؟
- ۳۵- او کیست؟
- «برای عمل به اسلام از هیچ کس نمی ترسید. همانگونه که محکم و استوار می گفت: «آمریکا هیچ غلطی نمی تواند بکند» وقتی نام امام حسین علیه السلام را می شنید اشک از چشم هایش جاری می شد.» :
- ۳۶- نایب و جانشین امام زمان علیه السلام چه کسانی هستند؟
- ۳۷- فتوهای فقیهان برگرفته از چه منابعی است؟ (دو مورد)

پاسخ خودت را امتحان کن و فعالیت ها

- ۱- چه چیزی باعث شد تا امام مهدی علیه السلام به دستور خداوند از نظر ها غایب شود؟
 اوضاع روز به روز برای امامان سخت تر می شد. آنان یکی پس از دیگری توسط حاکمان به شهادت می رسیدند تا آنجا که سه امام قبل از حضرت مهدی علیه السلام، در سن جوانی به شهادت رسیدند. در چنین موقعیتی بود که امام مهدی علیه السلام که آخرین امام مسلمانان است، به دستور خداوند از نظر ها پنهان شد. تا در زمان و موقعیتی مناسب که جامعه شایستگی درک حضور ایشان را داشته باشد، ظهور کند.
- ۲- توضیح دهید چرا مردم باید از فتوای فقها پیروی کنند؟
 فقها، اسلام شناسانی هستند که در هر زمان با در نظر گرفتن مصلحت جامعه اسلامی، از تمام توان و امکانات برای پاسداری از دین و اجرای احکام الهی در جامعه استفاده می کنند و نمی گذارد دشمنان اسلام با به خطر انداختن کشور اسلامی مانع اجرای دستور های خدا شوند.
- ۳- سه مورد از ویژگی های امام خمینی رحمه الله علیه را بیان کنید.
۱. مانند عادی ترین مردم زندگی می کرد. (ساده زیست) ۲. هرگز به کسی ظلم نکرد. ۳. در برابر هیچ ستمگری سکوت نکرد. ۴- شب زنده دار بود. ۵- سیاستمدار آگاه بود.

فعالیت کلاسی

با توجه به اینکه بیش از هزار سال است امام زمان - عجل الله تعالی فرجه الشریف - در غیبت به سر می برند ، آیا می توانیم بگوییم که انسان ها در تمام این مدت هیچ نیازی به هدایت و رهبری نداشته اند؟ تکلیف مردم در این زمان ، که دوران غیبت نامیده می شود، چیست؟

فعالیت کلاسی

با توجه به حدیث بالا فقیهانی که هدایت مردم را در زمان غیبت امام زمان - عجل الله تعالی فرجه الشریف - به عهده دارند ، باید دارای چه ویژگی هایی باشند؟
(۱) پرهیزکار باشند. (۲) از دین خود محافظت کنند. (۳) برخلاف هوای نفس خود رفتار کنند. (۴) مطیع دستور خداوند باشند.

فعالیت کلاسی

با کمک هم گروهی های خود بگویید که چه تفاوتی میان وظایف ولی فقیه با سایر فقها وجود دارد؟

پیشنهاد

شما می توانید با کمک افراد آگاه و یا مراجعه به کتابهایی که درباره زندگی امام خمینی رحمه الله علیه و مقام معظم رهبری نوشته شده اند، خاطرات یاداستانهایی از زندگی این مردان بزرگ را یادداشت کنید و آنها را برای دوستانتان در کلاس بخوانید.

درس ششم : وضو، غسل و تیمم

سوالات چهارگزینه ای

- ۱- موالات یعنی این که :
- الف) کارهای وضو را به ترتیب انجام دهیم.
ب) باید اعضای وضو پاک باشد ، در صورت نجاست ، آنها را پاک کنیم.
ج) واجب است کارهای وضو را پشت سرهم انجام دهیم.
د) قصد قربت در وضو.
- ۲- کدام گزینه از مواردی که باید به جای وضو یا غسل ، تیمم کرد ، نمی باشد؟
- الف) اصلاً به آب دسترسی ندارد.
ب) آب برایش ضرر دارد.
ج) آب در دسترس دارد اما نمی تواند سراغش برود.
د) فرصت کافی برای وضو گرفتن ندارد و اگر بخواهد وضو بگیرد ، نمازش قضا خواهد شد.
- ۳- کسی که برای خشنودی خداوند وضو می گیرد ، چه کارهایی می تواند انجام دهد؟
- الف) نماز بخواند. ب) دست به قرآن بزند.
ج) به طواف خانه ی کعبه برود. د) همه ی موارد
- ۴- اگر پیش از تمام شدن وضو ، جایی که شسته یا مسح کرده نجس شود ، وضو صحیح است البته
- الف) نماز را دوباره بخواند.
ب) واجب است یک بار دیگر وضو بگیرد.
ج) باید آن را برای نماز پاک کند.
د) بهتر است که دوباره وضو بگیرد.
- ۵- برای کدام یک از گزینه های زیر وضو گرفتن واجب است؟
- الف) همراه داشتن قرآن ب) دست زدن به یکی از نام های خداوند ج) زیارت اهل قبور د) رفتن به مسجد
- ۶- در کدام گزینه داشتن وضو واجب است؟
- الف) زیارت حرم امامان ب) رفتن به مسجد ج) زیارت اهل قبور د) طواف واجب حج
- ۷- کدام گزینه از شرایط صحت وضو نیست؟
- الف) آب وضو مطلق باشد.
ب) اعضای وضو پاک باشد.
ج) غصبی بودن آب وضو.
د) نبودن مانع در اعضای وضو.
- ۸- کدام گزینه نادرست است؟
- الف) آب کمی در اختیار دارد که اگر با آن وضو بگیرد از تشنگی به سختی خواهد افتاد ، تیمم می کند.
ب) خواب رفتن به صورتی که چشم نبیند و گوش نشنود ، تیمم باطل است.
ج) دریا حکم آب مضاف دارد.
د) در هنگام سفر از آب رودخانه وضو می گیریم.
- ۹- گزینه صحیح را انتخاب کنید.
- الف) اگر ندانیم یا فراموش کنیم که آبی نجس است وضو بگیریم وضوی ما صحیح است.
ب) وضو گرفتن در مکان های عمومی باطل است.
ج) انسانی که با وضو در بسترش می خوابد تا صبح در نماز است.
د) موالات به معنی پشت سرهم انجام دادن کارهای وضو است.

۱۰- گزینه صحیح را انتخاب کنید.

الف) تیمم را فقط به جای وضو می توان انجام داد.

ب) در تیمم ابتدا دو کف دست را بر هر چیزی که تیمم در آن صحیح است می زنیم.

ج) در تیمم دست ها را بالای پیشانی می گذاریم و آنها را تا چانه می کشانیم.

د) کف دست چپ را بر پشت دست راست و از میچ تا نک انگشتان می کشیم.

۱۱- با کدام آب می توان وضو گرفت؟

۱) آب نمک غلیظ ۲) آب گل آلود ۳) آب باران ۴) آب میوه

۱۲- «پشت سرهم بودن اعمال وضو»، «راضی بودن صاحب آب» و «خالص بودن آب» به ترتیب به کدام یک از شرایط صحت وضو اشاره دارد؟

الف) موالات - مباح بودن - مطلق بودن ب) موالات - ترتیب - مطلق بودن

ج) مطلق بودن - مباح بودن - موالات د) مطلق بودن - ترتیب - مباح بودن

۱۳- در کدام یک از موارد زیر شرایط وضو، صحیح نیست؟

الف) مطلق بودن آب وضو ب) مباح بودن ظرف آب وضو

ج) مباح بودن محل وضو د) موالات

۱۴- «مباح بودن» آب وضو یعنی چه؟

الف) مضاف نبودن ب) پاک بودن ج) غصبی نبودن د) خالص بودن

۱۵- کدام گزینه آب مضاف نیست.

الف) آب نمک ب) آب لوله کشی ج) آب گل آلود د) گلاب

سوالات صحیح و غلط

عبارت های صحیح را با علامت ✓ و غلط را با علامت ✗ مشخص کنید.

ردیف	جملات و عبارات	صحیح	غلط
۱	کسی که برای وضو گرفتن مشکلی ندارد نباید دیگری او را وضو دهد.		
۲	کسی که آب ندارد، اما فرصت کافی برای وضو گرفتن باقیست باید بدون اتلاف وقت تیمم کند.		
۳	اگر ندانیم آب وضو نجس است و با آن وضو بگیریم، وضو صحیح است.		
۴	آب چشمه ها و چاه ها، جزء آب مضاف شمرده می شود.		
۵	وضو گرفتن با استفاده از آب غصبی حرام است و وضو نیز با این آب، باطل خواهد بود.		
۶	اگر چیزی مانع رسیدن آب به اعضای وضو شود، در وضو اشکالی پدید نمی آید.		
۷	با آب گل آلود وضو گرفتن اشکالی ندارد.		
۸	برای رفتن به مسجد واجب است وضو داشته باشیم.		
۹	در غسل ترتیبی برای شستن بدن حتما باید آب از بالای بدن به پایین ریخته شود.		

سوالات کامل کردنی (تکمیلی)

۱- به آبی که از چیزی گرفته شده یا چیزی با آن مخلوط شده باشد، می گویند.

۲- استفاده از آب غصبی برای وضو است.

۳- یکی از شرایط وضوی صحیح که باعث می شود که بین کارهای وضو فاصله نیافتد، است.

۴- پیامبر صلی الله علیه و آله فرمودند: «بسیار بگیر تا خداوند بر عمرت بیفزاید.»

سوالات تشریحی

- ۱- صحیح یا باطل بودن وضو را در نمونه های زیر مشخص کنید.
باطل	صحیح	الف) مریم با آبی که در پارک قرار دارد ، وضو می گیرد.
باطل	صحیح	ب) علی با این که کمی چسب روی دستش باقی مانده ، وضو می گیرد.
- ۲- مضاف یا مطلق بودن آب های زیر را مشخص کنید.
- آب چشمه : گلاب : آب لوله کشی :
- ۳- در چه مواردی وضو و تیمم باطل می شود؟ (دو مورد)
- ۴- منظور از ترتیب و موالات در وضو چیست؟
- ۵- مریم برای تفریح با خانواده به بیرون از شهر رفته بود. با آب چشمه ای که در آن نزدیکی بود وضو گرفته است. او می خواهد بداند که با چه نوع آبی وضو گرفته و آیا وضویش صحیح است؟
- ۶- دو مورد از مواردی را که باید به جای وضو یا غسل ، تیمم کرد، بنویسید؟
- ۷- «مباح بودن» آب وضو یعنی چه؟
- ۸- در چه مواردی مکلف باید به جای وضو یا غسل ، تیمم کند؟
- ۹- با توجه به فرمایش پیامبر صلی الله و علیه و آله حکمت وضو را بیان کنید.
- ۱۰- با توجه به فرمایش پیامبر صلی الله و علیه و آله بیان کنید که چرا باید وضو گرفت؟
- ۱۱- چگونه باید غسل کرد؟
- ۱۲- برای چه کارهایی واجب است وضو داشته باشیم؟ (سه مورد)
- ۱۳- برای چه کارهایی مستحب است وضو داشته باشیم؟ (سه مورد)
- ۱۴- آب مطلق و آب مضاف چه نوع آبی هستند و حکم آنها برای انجام وضو چیست؟
- ۱۵- به چه آبی غصبی می گویند؟

پاسخ خودت را امتحان کن و فعالیت ها

- ۱- از شرایط وضوی صحیح ، پنج مورد را نام ببرید و توضیح دهید.
- ۱- پاک بودن آب وضو ۲- مطلق بودن آب وضو ۳- پاک بودن اعضای وضو ۴- نبودن مانع در اعضا
- ۵- ترتیب ۶- موالات ۷- مباح بودن آب و ظرف آن
- ۲- سه مورد از مواردی را که مکلف باید برای نماز ، تیمم کند، را بیان کنید.
- ۱- آب در دسترس است ولی غصبی ، نجس یا خیلی گل آلود است.
- ۲- آب کمی در اختیار دارد که اگر با آن وضو بگیرد ، از تشنگی به سختی خواهد افتاد.
- ۳- آب در دسترس است ولی وقت کافی نداریم.
- ۳- شیوه ی صحیح تیمم کردن را به صورت خلاصه ، توضیح دهید.
- ابتدا نیت می کنیم ، سپس کف هر دو دست را با هم روی خاک پاک و یا هر چیز دیگری که تیمم بر آن صحیح است می زنیم. دست ها را بالای پیشانی می گذاریم و آنها را تا ابروها و بالای بینی می کشیم. سپس کف دست چپ را بر پشت دست راست می گذاریم و از مچ تا نوک انگشتان می کشیم و بعد کف دست راست را پشت دست چپ می گذاریم و از مچ تا نوک انگشتان می کشیم.

فعالیت کلاسی

با توجه به حدیث پیامبر صلی الله و علیه و آله چند مورد از آثار وضو را بیان کنید.

فعالیت کلاسی

الف) با ذکر دلیل مشخص کنید در کدام یک از موارد زیر ، وضوی صحیح و در کدام یک ، باطل است.
آب پاک در اختیار نداریم و به همین دلیل با گلاب وضو می گیریم. باطل است.
در هنگام سفر ، از آب رودخانه وضو می گیریم. صحیح است اگر گل آلود نباشد.
هنگام وضو گرفتن ، کسی با تلفن ما تماس بگیرد و ما مشغول صحبت با او شویم و بعد از پایان صحبت، وضوی خود را ادامه دهیم. باطل است.
ب) در حضور معلمان وضو بگیرید و از او بخواهید اشکالات احتمالی وضوی شما را برطرف کند.

فعالیت کلاسی

به کمک دوستان خود سه مورد دیگر از مواقعی را که باید به جای وضو تیمم کرد، بیان کنید.
۱- آب دارد ولی برای سلامتی اش ضرر دارد.
۲- آب در دسترس نداشته باشیم.
۳- آب داریم ولی وقت تنگ باشد.

فعالیت کلاسی

با همفکری دوستان خود بگویید تیمم علاوه بر خاک ، بر چه چیزهای دیگری صحیح است؟

درس هفتم : احکام نماز

سوالات چهارگزینه ای

- ۱- گزینه صحیح را انتخاب کنید.
 الف) احکام واجب و آداب نماز مستحب است.
 ب) اگر نمازگزار سهواً صورت خود را از قبله به طرف چپ یا راست بگرداند ، نمازش باطل نیست.
 ج) نمازگزار ذره های ریز غذا در دهان را در بین نماز فرو دهد ، نمازش باطل است.
 د) شک بین نماز دو و سه رکعتی که بعد از تأملی برطرف شود ، نماز باطل است.
- ۲- کدام گزینه از شرایط نماز است؟
 الف) غضبی نبودن مکان نمازگزار ب) حرف زدن بین نماز ج) خوردن و آشامیدن د) باطل شدن وضو
 ۳- گزینه نادرست را مشخص کنید.
 الف) گریه کردن برای آمرزش گناه در حال نماز چه آهسته و چه بلند عملی پسندیده است.
 ب) اگر نمازگزار بعد از نماز شک کند که هنگام نماز کاری که نماز را باطل می کند انجام داده است یا نه نمازش صحیح است.
 ج) نمازگزار می تواند در قنوت نماز به زبان فارسی یا هر زبان دیگری دعا کند.
 د) ارکان جزء واجبات نماز نیست و اگر کم یا زیاد خوانده شود ، نماز باطل نیست.
- ۴- اگر نمازگزار بخشی از ذکر های واجب نماز مانند رکوع را در حال حرکت بگوید نمازش است.
 الف) صحیح است. ب) باطل است. ج) اشکال ندارد. د) حرام است.
- ۵- کدام گزینه نادرست است؟
 الف) سرفه و عطسه و خمیازه کشیدن نماز را باطل نمی کند.
 ب) گریه کردن برای آمرزش گناهان چه آهسته و چه با صدای بلند عمل پسندیده ای است.
 ج) اگر در وسط نماز کسی به نمازگزار بگوید سلام علیکم می تواند فقط به او جواب دهد سلام.
 د) نمازگزار نباید در حال نماز به دیگران سلام کند ولی می تواند جواب دیگران را بگوید.
- ۶- اگر انسان بی دلیل نمازش را بشکند چه حکمی دارد؟
 الف) کار حرامی انجام داده است. ب) دچار معصیت شده است. ج) باید توبه کند. د) اشکالی ندارد.
- ۷- فروبردن خرده های غذا در لای دندان و دهان در هنگام نماز چه حکمی دارد؟
 الف) نماز را باطل می کند. ب) نماز را باطل نمی کند. ج) حرام است. د) اشکال دارد.
- ۸- آمین گفتن بعد از سوره حمد چه حکمی دارد؟
 الف) نماز را باطل می کند. ب) مستحب است. ج) واجب است. د) اشکالی ندارد.
- ۹- مفهوم حدیث «اولین عملی که (در روز قیامت) مورد حساب قرار می گیرد ، نماز است. اگر نماز مورد قبول ...»
 الف) خواندن نماز ب) روز قیامت ج) بهترین عمل (نماز) د) میزان و ملاک عمل (نماز)
- ۱۰- مطابق فرموده ی امام صادق علیه السلام قبولی و یا رد اعمال با کدام عمل است؟
 الف) نماز ب) روزه ج) تقوا د) ایمان
- ۱۱- کدام گزینه از مبطلات نماز نمی باشد؟
 الف) باطل شدن وضو ب) روی برگرداندن از قبله
 ج) لبخند زدن و یا خنده با صدا که عمدی نباشد. د) به هم زدن صورت نماز

- ۱۲- در دو رکعت اول نماز های چهار رکعتی ، «شک کردن» چه حکمی دارد؟
 الف) صحیح است. (ب) نمازش باطل است.
 ج) به نمازش ادامه دهد. (د) باید نماز را بشکند و دوباره بخواند.
- ۱۳- مکث کردن طولانی مدت در نماز به علت شنیدن خبر مهمی از کسی یا تلویزیون چه حکمی دارد؟
 الف) نمازش باطل است. (ب) نمازش اشکالی ندارد.
 ج) نمازش صحیح است. (د) مرتکب حرام شده است.
- ۱۴- اگر نمازگزار به قصد این که چیزی را به کسی بفهماند ، با صدای بلند ذکری در وسط سوره ی حمد بگوید مثلاً «الله اکبر» چه حکمی دارد؟
 الف) نمازش صحیح است. (ب) نمازش باطل است.
 ج) نمازش اشکالی ندارد. (د) باید توبه کند و نمازش را دوباره بخواند.
- ۱۵- اگر کسی در وسط نماز بگوید آخ نمازش چه حکمی دارد؟
 الف) نمازش باطل است. (ب) اگر بدون توجه و از روی فراموشی بگوید نمازش صحیح است.
 ج) باید نمازش را ادامه دهد هر چند از روی عمد گفته باشد. (د) موارد الف و ب
- ۱۶- اگر نمازگزار عمداً یا سهواً یکی از را کم یا زیاد کند نمازش باطل می شود.
 الف) واجبات نماز (ب) مستحبات نماز (ج) ارکان نماز (د) کارها و اعمال نماز
- ۱۷- کدام گزینه نادرست است؟
 الف) نمازگزار می تواند در قنوت نماز به زبان فارسی یا هر زبان دیگری دعا کند.
 ب) شکستن نماز واجب از روی اختیار حرام است؛ ولی برای جلوگیری از ضرر مالی یا بدنی مانعی ندارد.
 ج) اگر نمازگزار اذکار نمازش را آن قدر تند بگوید که تلفظ آنها صحیح نباشد نمازش درست است.
 د) اگر نمازگزار در بین نماز به قدری ساکت بماند، که نگویند نماز می خواند، نمازش باطل می شود.
- ۱۸- اگر در بین نماز مهر (یا چیزی که بر آن سجده می کند) را از دست دهد باید
 الف) نمازش را بشکند.
 ب) اگر وقت تنگ است و لباسش پنبه ای و یا کتانی است باید بر آن سجده کند.
 ج) در غیر این صورت بر پشت دستش سجده کند. و نمازش به همین شکل صحیح است.
 د) همه ی موارد
- ۱۹- در کدام یک از موارد زیر، نماز محسن صحیح است؟
 الف) در قنوت نماز به زبان فارسی دعا می کند. (ب) نمره خوبی در امتحان نگرفته و در نماز بلند گریه می کند.
 ج) بخشی از ذکر سجده را در حال بلند شدن می گوید. (د) در حال نماز به دوستش ، سلام می کند.
- ۲۰- در مورد احکام نماز کدام جمله صحیح نیست؟
 الف) نمازگزار نباید در حال نماز به دیگران سلام کند.
 ب) برای حرف زدن سهوی بین نماز، باید دو سجده ی سهو به جا آورد.
 ج) خندیدن با صدا و عمدی نماز را باطل می کند.
 د) روی برگرداندن از قبله سهوی، نماز را باطل نمی کند.
- ۲۱- شک در رکعت های کدام یک از نماز های زیر ، موجب باطل شدن نماز نمی شود؟
 الف) نماز صبح (ب) نماز مغرب (ج) رکعت چهارم نماز ظهر (د) رکعت اول نماز عشاء

۲۲- کدام گزینه صحیح است؟

- (الف) برهم زدن صورت نماز ، موجب باطل شدن نماز نمی شود.
(ب) اگر نمازگزار ریزه های غذای داخل دهانش را فرو برد ، نمازش باطل است.
(ج) شکستن نماز واجب از روی اختیار حرام است.
(د) شک بعد از نماز ، موجب باطل شدن نماز می شود.
- ۲۳- رضا و حسین در یک مغازه مواد غذایی کار می کنند. هنگام نماز متوجه می شوند که آب قطع شده ، بنابراین با آب گلاب وضو گرفته و با عجله برای نماز به مسجد می روند. کدام گزینه در مورد وضوی آنها صحیح است؟
(الف) باطل است ، زیرا آب وضو پاک نیست.
(ب) باطل است ، زیرا آب وضو مطلق نیست.
(ج) صحیح است ، زیرا آب وضو مباح است.
(د) صحیح است ، زیرا ظرف وضو پاک است.
- ۲۴- برای کدام یک از گزینه های زیر وضو گرفتن واجب است؟
(الف) همراه داشتن قرآن (ب) دست زدن به یکی از نام های خداوند (ج) زیارت اهل قبور (د) رفتن به مسجد
- ۲۵- در مورد احکام نماز ، کدام جمله صحیح نیست؟
(الف) نمازگزار نباید در بین نماز به دیگران سلام کند.
(ب) برای حرف زدن سهوی بین نماز، باید دو سجده سهو به جا آورد.
(ج) خندیدن با صدا و عمدی، نماز را باطل می کند.
(د) روی برگرداندن از قبله سهوی ، نماز را باطل نمی کند.
- ۲۶- شک در رکعت های کدام یک از نمازهای زیر، موجب باطل شدن نماز نمی شود؟
(الف) نماز مغرب (ب) رکعت چهارم نماز ظهر (ج) نماز صبح (د) رکعت اول نماز عشا
- ۲۷- کم یا زیاد کردن واجبات نماز اگر باشد نماز باطل است.
(الف) سهوی (ب) باشک (ج) از روی فراموشی (د) عمدی
- ۲۸- کدام یک از اعمال زیر نماز را باطل می کند؟
(الف) خندیدن با صدای بلند (ب) لبخند زدن (ج) خنده از روی عمد (د) قهقهه
- ۲۹- کدام یک از مبطلات نماز نیست؟
(الف) لبخند زدن (ب) باطل شدن وضو (ج) ذکر فارسی در سجده (د) برهم زدن صورت نماز

سوالات صحیح و غلط

عبارت های صحیح را با علامت ✓ و غلط را با علامت * مشخص کنید.

ردیف	جملات و عبارات	صحیح	غلط
۱	هرقدر دوستی بین دو نفر عمیق تر باشد، یاد دوست تداوم بیشتری می یابد.		
۲	در نماز فقط «حمد» خدا را می گوئیم.		
۳	خنده اگر در نماز به صورت سهوی باشد اشکالی ندارد.		
۴	سرفه، عطسه و خمیازه کشیدن نماز را باطل می کند.		
۵	اگر وضوی نمازگزار باطل شود، نمازش باطل نمی شود.		
۶	شکستن نماز واجب برای جلوگیری از ضرر مالی اشکالی دارد.		
۷	گریه کردن برای آمرزش گناهان در حال نماز، اشکالی ندارد.		
۸	اگر نمازگزار در نمازهای دو رکعتی یا سه رکعتی شک کند ، نماز او صحیح است.		
۹	گفتن ذکرهای نماز در حال حرکت نماز را باطل می کند.		

سوالات کامل کردنی (تکمیلی)

- ۱- اگر نماز گزار ذکرهای نمازش را آنقدر تند وبا عجله بگوید که تلفظ آن صحیح نباشد نمازش است.
- ۲- هر قدر دوستی عمیق تر باشد تداوم بیشتری می یابد.
- ۳- تکرار یاد دوست سبب آن می گردد.
- ۴- نشانه ی دوستی و محبت ما به خداست.
- ۵- نمونه ی کامل یاد خدا است.
- ۶- یکی از بهترین راه های تقویت ایمان در دل است.
- ۷- شک در رکعت های نماز سه رکعتی نماز را، می کند.
- ۸- شکستن نماز واجب از روی اختیار است.
- ۹- اگر نمازگزار بعد از نماز شک کند که هنگام نماز، کاری که نماز را باطل می کند انجام داده است یا نه ، نمازش است.
- ۱۰- اگر نمازگزار بر اثر تند خواندن، کلمات نماز را صحیح ادا نکند نمازش است.
- ۱۱- نشانه دوستی و محبت ما به خداست.

سوالات تشریحی

- ۱- به هم زدن صورت نماز یعنی چه؟ چه حکمی دارد؟
اگر نمازگزار در بین نماز کاری انجام دهد که حالت نماز را به هم بزند و یا به هوا برد نمازش باطل می شود.
- ۲- کم و زیاد کردن ارکان و واجبات نماز چه حکمی دارد؟
اگر نمازگزار عمدا یا سهوا یکی از ارکان نماز مانند رکوع را کم یا زیاد کند نمازش باطل می شود البته کم یا زیاد کردن بقیه ی واجبات نماز به جز ارکان تنها وقتی نماز را باطل می کند که عمدی باشد.
- ۳- شکستن نماز واجب چه حکمی دارد؟
شکستن نماز واجب از روی اختیار حرام است ولی برای جلوگیری از ضرر مالی یا بدنی مانعی ندارد.
- ۴- چه چیزی سبب استحکام دوستی ها می گردد؟
- ۵- چه چیزی نشانه ی دوستی و محبت ما به خداست؟
- ۶- یاد خدا چه آثاری در زندگی انسان دارد؟
- ۷- حمد و تسبیح ما در نماز به چه معناست؟
- ۸- زیباترین شکل شکرگزاری از خدا چیست؟
- ۹- چه زمانی دوستی میان دو نفر استحکام بیشتری می یابد؟
- ۱۰- یاد خدا چه تاثیری بر زندگی انسان دارد؟
- ۱۱- نمازی که با رعایت آداب و احکام آن خوانده شود ، چه فوایدی دارد؟
- ۱۲- شکستن نماز برای نجات مال و جان چه حکمی دارد؟
- ۱۳- صحیح یا باطل بودن نماز را در نمونه های ذیل، مشخص کنید : در بین نماز

ردیف	جملات و عبارات	صحیح	غلط
۱	الف) عمدا با صدای بلند می خندد.		
۲	سهوا تشهد را نمی خواند.		
۳	در رکعت های نماز صبح شک می کند.		
۴	به دیگران سلام می کند.		

پاسخ خودت را امتحان کن و فعالیت ها

۱- پنج مورد از مَبطلات نماز را نام ببرید؟

- ۱- باطل شدن وضو ۲- روی برگرداندن از قبله نماز ۳- خندیدن با صدای بلند (قهقهه) ۴- حرف زدن در بین خوردن و آشامیدن ۵- خوردن و آشامیدن ۶- به هم زدن صورت نماز ۷- از بین رفتن یکی از شرایط نماز ۸- کم و زیاد کردن ارکان و واجبات نماز

۲- در چه زمانی انسان می تواند جواب سلام کسی را که در نماز به او سلام کرده است، ندهد؟

جواب دادن به سلام غلطی که سلام به حساب نمی آید یا از روی تمسخر انجام می شود واجب نیست.

۳- اگر نمازگزار در نماز مغرب شک کند که دو رکعت خوانده است یا سه رکعت نمازش چه حکمی دارد؟

اگر نمازگزار در حالی که نماز دوپا سه رکعتی می خواند شک کند که در رکعت چندم نماز است و با کمی فکر و تأمل نیز شک او برطرف نشود نمازش باطل می شود. و باید دوباره بخواند.

فعالیت کلاسی

با توجه به شعر زیر، بگوئید که سعدی در این شعر چه چیز را شرط آدمیت دانسته است؟

دوش مرغی به صبح می نالید	عقل و صبرم برد و طاقت و هوش
یکی از دوستان مخلص را	مگر آواز من رسید به گوش
گفت باور نداشتم که تو را	بانگ مرغی چنین کند مدهوش
گفتم این شرط آدمیت نیست	مرغ تسبیح گوی و من خاموش

فعالیت کلاسی

در هر یک از موارد زیر آیا نماز نمازگزار، صحیح است یا خیر.

۱- خیلی عجله دارد و به همین دلیل بعضی از ذکرهای نماز را در حال حرکت می گوید.

باطل است. خواندن ذکرهای واجب نماز در حال حرکت نماز را باطل می کند.

۲- وسط اتاق نماز می خواند، به طوری که برادر کوچکش محکم با سه چرخه به پایش می کوبد! او هم بی اختیار فریاد میزند "آخ!" و بعد از کمی سکوت، نمازش را ادامه می دهد و بعد از پایان نماز هم دو سجده ی سهو انجام می دهد. صحیح است. زیرا عمدی نیست.

۳- مشغول خواندن حمد و سوره است که ناگهان صدای بلند می شنود، بی اختیار برمی گردد و به پشت سرش نگاه می کند. سپس خیلی زود رو به قبله برمی گردد و بقیه ی حمد و سوره اش را می خواند. باطل است. روی برگرداندن از قبله چه سهوی و چه عمدی نماز را باطل می کند.

۴- در حالی که در مقابل تلویزیون نماز می خواند، خواهرزاده کوچکش تلویزیون را روشن می کند. با دیدن یکی از صحنه های فیلم خنده اش می گیرد ولی با تلاش فراوان خودش را کنترل می کند و فقط آرام می خندد. صحیح است. زیرا غیرعمدی بوده و باعث باطل شدن نماز نمی شود.

۵- در بین نماز، گوشی تلفن همراهش زنگ می زند؛ بدون اینکه ذکر بگوید، آن را از جیبش درمی آورد و خاموش می کند و نمازش را ادامه می دهد.

اگر صورت نماز را به هم نزنند و موالات را رعایت کند یعنی فاصله زیاد نیندازد اشکالی ندارد.

درس هشتم: همدلی و همراهی

سوالات چهارگزینه ای

- ۱- کدام گزینه ویژگی و توصیف دوست خوب نیست؟
 (الف) برترین اندوخته و سرمایه
 (ب) شمشیری زیبا
 (ج) نزدیکتر از خویشاوند
 (د) عامل زنده شدن روح و روان انسان
- ۲- دوستان خوب در نهایت موجب
 (الف) پرورش عواطف نوع دوستی
 (ب) رشد و پیشرفت اخلاق و فکر
 (ج) پرورش عواطف انسان
 (د) اثر پذیری بسیار آرام و تدریجی
- ۳- از شعر زیر کدام ویژگی دوست برداشت می شود؟
 «چون بسی ابلیس آدم روی هست
 پس به هر دستی نشاید داد دست»
 (الف) خیرخواه دوستانش باشد.
 (ب) اهل گناه نباشد و از گناه دیگران نیز ناراحت شود.
 (ج) اهل فکر و اندیشه باشد.
 (د) صداقت و راستگویی
- ۴- با توجه به سخن حضرت علی علیه السلام کدام وظایف و حدود دوستی مد نظر است؟
 «کسی که از دوست خود جز فداکاری انتظار ندارد، همواره خمشگین و ناراحت است.»
 (الف) نداشتن توقع بیجا از دوست
 (ب) پرهیز از گفتن تمامی اسرار به دوست
 (ج) میانه روی در دوستی
 (د) پرهیز از علاقه افراطی
- ۵- پایداری رابطه دوستی و رسیدن به ثمرات و نتایج آن بستگی به :
 (الف) احترام به دوست
 (ب) دوستی نکردن با افراد نادان
 (ج) دوستی با اهل تفکر و اندیشه
 (د) رعایت حدود و وظایف
- ۶- با توجه به آیه زیر چه کسانی در روز قیامت بیشتر حسرت می خورند؟
 «وَيَوْمَ يَعَضُّ الظَّالِمُ عَلَى يَدَيْهِ يَقُولُ يَا لَيْتَنِي اتَّخَذْتُ مَعَ الرَّسُولِ سَبِيلًا»
 (الف) کسانی که با پیامبر و دین او همراه نشدند.
 (ب) کسانی که در انتخاب دوست دقت نکردند.
 (ج) کسانی که عیب دوستانشان را به آنها تذکر می دهند.
 (د) گزینه الف و ب
- ۷- حضرت علی علیه السلام می فرماید: «سزاوار نیست کسی که مسلمان است با افرا بی بند و بار رفاقت کند زیرا»
 (الف) دور بودن از گناهان و آلودگی های اخلاقی یکی دیگر از ویژگی های مهم دوست خوب است.
 (ب) او کارهای زشت خود را زیبا جلوه می دهد و دوست دارد که دوستش همزنگ او باشد.
 (ج) دوست خوب و خردمند ما را در گرفتن تصمیمات درست کمک می کند.
 (د) میزان تاثیری که دوستان بر اخلاق و رفتار او می گذارند اهمیت دقت در انتخاب دوستان را به خوبی آشکار می کند.
- ۸- انتخاب دوست در چه دورانی و چرا از اهمیت بالایی برخوردار است؟
 (الف) نوجوانی - میزان تاثیرپذیری در این دوران بالاست.
 (ب) نوجوانی - نوجوانان به اطرافیان خود بیشتر اعتماد می کنند.
 (ج) کودکی - میزان تاثیرپذیری در این دوران بیشتر است.
 (د) کودکی - به راحتی به اطرافیان خود اعتماد می کنند.

۹- بیت : «دشمن دانا بلندت می کند / بر زمینت می زند نادان دوست» به کدام یک از ویژگی های دوست خوب ارتباط دارد؟

الف) اهل فکر و اندیشه (ب) دوری از گناه (ج) خیر خواهی (د) میانه روی در دوستی

۱۰- کدام یک از موارد زیر عامل سستی پیوند دوستی نیست؟

الف) نام ناپسند نهادن (ب) نداشتن توقع بیجا

ج) مسخره کردن (د) شوخی های آزار دهنده

۱۱- امام صادق علیه السلام محبوب ترین دوستان را چه کسی معرفی فرمودند؟

الف) عیب هایش را به او هدیه دهد. (ب) در دوستی میانه رو باشد.

ج) به شخصیت دوستش احترام بگذارد. (د) از دوستش توقع بیجا نداشته باشد.

۱۲- در شعر زیر دوست شاعر به دلیل نداشتن کدام ویژگی موجب رنجش او شده است؟

«از صحبت دوستی برنجم کاخلاق بدم حسن نماید عییم هنر و کمال بیند خارم گل و یاسمن نماید»

الف) رابطه زیاد صمیمانه (ب) آراسته به زیبایی خرد

ج) اهل فکر و اندیشه (د) خیرخواه دوست بودن

۱۳- سخن حضرت علی علیه السلام که فرموده اند : «کسی که از دوست جز فداکاری انتظاری ندارد، همواره خشمگین و ناراحت است» به کدام یک از حدود و وظایف دوستی اشاره دارد؟

الف) احترام به دوست (ب) پرهیز از گفتن تمامی اسرار به دوست

ج) نداشتن توقع بی جا از دوست (د) پرهیز از علاقه افراطی

۱۴- انسان هایی که اهل گناه هستند و دوستان خود را نیز به گناه تشویق می کنند، به چه چیزی تشبیه شده اند؟

الف) پاره ای از آتش (ب) ترسناک تر از هر چیز

ج) شمشیر زیبا اما زهرآلود (د) عامل زنده شدن روح

۱۵- با توجه به فرمایش امام صادق علیه السلام محبوب ترین دوستان چه کسانی هستند؟

الف) عیب هایش را به او هدیه دهد. (ب) در دوستی میانه رو باشد.

ج) به شخصیت دوستش احترام بگذارد. (د) از دوستش توقع بی جا نداشته باشد.

سوالات صحیح و غلط

عبارت های صحیح را با علامت ✓ و غلط را با علامت ✗ مشخص کنید.

ردیف	جملات و عبارات	صحیح	غلط
۱	دوستی با افراد نادان یعنی تصمیم گیری بر مبنای احساسات و هیجانات زودگذر.		
۲	با اعتماد به دوست واقعی می توانیم همه اسرار زندگی خود را به او بگوییم.		
۳	دوست واقعی کسی است که همه خواسته های ما را برآورده می سازد.		
۴	میزان اثرپذیری نوجوانان از دوستانشان آرام و تدریجی است.		
۵	از مهم ترین نیازهای روحی انسان، نیاز به دوست است.		
۶	یکی از ملاکهای دوستی توجه به جنبه های مادی و ظاهری افراد است.		
۷	دوستان واقعی ما باید همه ی خواسته های ما را برآورده و فداکاری کنند.		
۸	دوستان ما باید از همه ی اسرار ما آگاه باشند.		
۹	دوری کردن از گناهان و آلودگی های اخلاقی از ویژگی های مهم دوست خوب است.		

سوالات کامل کردنی (تکمیلی)

- دوستان خود را باید با معیارهایی انتخاب کنیم که، باعث رشد و پیشرفت و ما شود.
- لازمه ی دوستی پایدار رعایت است.
- یکی از مهم ترین نیازهای روحی انسان است.
- از پیدا کردن دوست مشکل تر است.

سوالات تشریحی

- من کیستم؟
«به شمشیری زهرآلود تشبیه شده ام که اگر چه ظاهری براق و زیبا دارم اما اثری خطرناک دارم.» :
- براساس سخن امام صادق علیه السلام ، اگر بخواهید محبوب ترین دوست برای دیگران باشید، چگونه رفتار می کنید؟
- نتیجه ی علاقه افراطی در دوستی چیست؟
- بر اساس آیه ی : « وَ يَوْمَ يَعْصُ الظَّالِمُ عَلَى يَدَيْهِ يَقُولُ يَا لَيْتَنِي اتَّخَذْتُ مَعَ الرَّسُولِ سَبِيلًا يَا وَيْلَتَى لَيْتَنِي لَمْ أَتَّخِذْ فُلَانًا خَلِيلًا لَقَدْ أَضَلَّنِي عَنِ الذِّكْرِ بَعْدَ إِذْ جَاءَنِي » نتیجه دوستی با معیار نادرست چیست؟
- حدود و وظایف دوستی را نام ببرید و یک مورد را به دلخواه توضیح دهید.
- چرا همه ی انسان ها به دنبال انتخاب دوستانی برای خود هستند؟
- با ذکر دو دلیل بیان کنید که انتخاب دوست در دوران نوجوانی از اهمیت بالایی برخوردار است؟
- دوستی با فرد نادان چه ضررهایی دارد؟
- چهار مورد از ویژگی های دوست خوب را نام ببرید.
- چرا حضرت علی علیه السلام دوستی با افراد بی بند و بار را منع کرده است؟
- حدود و وظایف دوستی را نام ببرید.
- میان روی را باید در چه مواردی رعایت کرد؟
- براساس آیات قرآن حال و روز کسانی که در دنیا ، دوستان خوبی انتخاب نکرده اند ، چطور است؟
- نشانه ی خیرخواهی دوستان واقعی چیست؟
- با توجه به سخنان حضرت علی علیه السلام چرا نباید مسلمان با افراد بی بند و بار رفاقت کند؟
- سه مورد از ویژگی های خوب و بد دوست و هم‌نشین را که در روایات آمده بیان کنید.
- برخی از معیارها و ملاک های دوستی را بیان کنید.
- در کدام دوران تاثیرپذیری دوستان بر یکدیگر بیشتر است؟ به چه دلیل؟
- چرا در روایات توصیه شده از دوستی با افراد نادان بپرهیزید؟
- مواردی را که باعث از هم گسستگی دوستی ها می شود، نام ببرید. (چهار مورد)
- چرا علاقه های افراطی موجب اضطراب و پریشانی خاطر در دوستان می شود؟

پاسخ خودت را امتحان کن و فعالیت ها

- چرا انتخاب دوست در دوران نوجوانی از اهمیت بسیاری برخوردار است؟
زیرا در سنین بلوغ عواطف انسانی در حال رشد و شکوفایی است و برقراری پیوند دوستی در این دوران به این شکوفایی کمک می کند و باعث پرورش عواطف نوع دوستی و محبت ورزی می شود.
- چرا در روایات به دوری از دوستی با افراد نادان سفارش شده است؟
زیرا افراد نادان کارهای خود را براساس فکر و اندیشه انجام نمی دهند، بلکه بر مبنای احساسات و هیجانات زودگذر انجام می دهند و ضرر های زیادی برای ما به همراه دارد. این افراد با دادن مشورت های غلط و نادرست به دوستان خود زمینه های انحراف و لغزش آنان را فراهم می آورند.

۳- دو مورد از کارهایی را بیان کنید که برای میانه روی در دوستی هایمان باید انجام دهیم.

۱- پرهیز از گفتن تمامی اسرار به دوست ۲- نداشتن توقع بیجا از دوست ۳- پرهیز از علاقه افراطی

۴- با توجه به آیات ۲۸ و ۲۹ سوره فرقان، حال و روز کسانی که در دنیا، دوستان خوبی انتخاب نکرده اند، را بیان کنید. در آن روز ظالم دو دست خویش را با دندان می گزد و می گوید ای کاش با پیامبر صلی الله و علیه و آله و دین او همراه می شدم. وای بر من کاش فلان شخص را بعنوان دوست خود انتخاب نمی کردم او مرا از یاد خدا گمراه کرد.

۵- هم نشین بد در روایات به چه چیزهایی تشبیه شده است؟

به شمشیری زهر آلود تشبیه شده است که اگر چه ظاهرشان براق و زیبا است اما اثری خطرناک دارند.

فعالیت کلاسی

به نظر شما چگونه ممکن است که دوست انسان از یک سو به عنوان برترین اندوخته و سرمایه معرفی شود و از سوی دیگر به عنوان پاره ای از آتش؟

فعالیت کلاسی

شاید شما نمونه هایی از این اثرپذیری تدریجی را از دوستان پیرامون خود دیده باشید. این نمونه ها را برای دوستان خود بیان کنید. امانتداری - راز داری

فعالیت کلاسی

فرهاد به همراه خانواده ی خود به یک محله جدید آمد. او با یکی از هم سن و سالان خود ، که در همسایگی شان بود ، دوست شد. اما با گذشت زمان ، رفتار هایی از او دید که متوجه شد دوست مناسبی نیست. فرهاد اکنون بر سر یک دوراهی است؛ از یک سو نمی خواهد به دوستی خود با او ادامه دهد و از سوی دیگر نمی داند چگونه می تواند به این دوستی نامناسب پایان دهد. شما چه پیشنهادهایی به او می دهید؟ اول نصیحت می کنیم اگر قبول کرد به دوستی با او ادامه می دهیم و گرنه ارتباط را قطع می کنیم چون خانواده من با این گونه ارتباط و دوستی مخالف است.

فعالیت کلاسی

به نظر شما چگونه می توان از ایجاد دل بستگی ها و علاقه های افراطی در دوستی ها جلوگیری کرد؟ و اگر کسی دچار این اشتباه شود چگونه می توان خود را از این وابستگی نجات دهد؟
قسمت اول : پرهیز از جهت گیری دوستیها به سمت روابط عاطفی شدید و در نظر گرفتن مصلحت و عقل در کلیه ارتباطات
قسمت دوم : باید به این مساله فکر کنند که این علاقه های افراطی باعث تعصب شدید می شود و در این صورت انسان نمی تواند قضاوت درستی درباره آن داشته باشد. باید منطقی بود.

پیشنهاد

در اشعار و ضرب المثل های ما مطالب فراوانی درباره دوست هست. چند نمونه از آنها را پیدا کنید و در کلاس بخوانید.

درس نهم : انقلاب اسلامی ایران

سوالات چهارگزینه ای

- ۱- انقلاب اسلامی به مردم سراسر جهان نشان داد که برای خوشبختی و سعادت در دنیا و آخرت:
 - (الف) باید احکام اسلامی را اجرا کنند.
 - (ب) پاسداری از دین را فراموش نکنند.
 - (ج) هیچ راهی جز بازگشت مسیر نورانی پیامبران وجود ندارد.
 - (د) باید تابع دانشمندان دین باشیم.
- ۲- مخرب ترین سلاح دشمن ملت ایران اسلامی چیست؟
 - (الف) محاصره اقتصادی
 - (ب) شبیخون فرهنگی
 - (ج) تفرقه افکنی
 - (د) حمله ی نظامی
- ۳- کدام یک از موارد زیر از ابزارها و سلاح های جنگ نرم نیست؟
 - (الف) جنگ مسلحانه
 - (ب) شایعه پراکنی
 - (ج) تهیه و پخش فیلم
 - (د) تفرقه بین مردم
- ۴- کدام یک از اقدامات زیر جنگ نرم علیه ملت و فرهنگ ما نی باشد.
 - (الف) پخش مواد مخدر
 - (ب) ترور و بمب گذاری
 - (ج) تفرقه افکنی
 - (د) تولید فیلم های ضد ایرانی و اسلامی
- ۵- مخرب ترین سلاح دشمن در جنگ علیه ایران اسلامی چیست؟
 - (الف) حمله نظامی
 - (ب) محاصره اقتصادی
 - (ج) شبیخون فرهنگی
 - (د) ترور و بمب گذاری
- ۶- ماجرای شعب ابی طالب با کدام یک از نقشه های دشمنان ایران اسلامی مطابقت دارد؟
 - (الف) شبیخون فرهنگی
 - (ب) تحریم اقتصادی
 - (ج) جنگ نظامی
 - (د) جنگ داخلی
- ۷- کدام یک از گزینه های زیر از ثمرات انقلاب اسلامی نیست؟
 - (الف) زنده شدن روحیه خودباوری
 - (ب) بیداری اسلامی
 - (ج) پیشرفت علم و فناوری
 - (د) وابستگی به ابرقدرت ها

سوالات صحیح و غلط

عبارت های صحیح را با علامت ✓ و غلط را با علامت ✗ مشخص کنید.

ردیف	جملات و عبارات	صحیح	غلط
۱	تا قبل از انقلاب اسلامی ، مردم ایران باور کرده بودند که نمی توانند هیچ مشکلی را حل کنند.		
۲	انقلاب اسلامی بازگشتی دوباره به دین و ارزش های دینی بود.		
۳	ترویج بی عفتی یک نمونه از ابزار جنگ نرم بر علیه ملت ایران است.		
۴	گام دوم غارتگران برای به زانو درآوردن ایران جنگ نظامی بود.		
۵	تولید فیلم ضد ایرانی از روش های جنگ نرم است.		
۶	جنگ نرم یا شبیخون فرهنگی آخرین و مخرب ترین سلاح استکبار در برابر ملت ایران است.		

سوال‌های تکمیلی

- ۱- راه کار جدید دشمنان برای به زانو درآوردن ملت ها نام دارد.
- ۲- از نظر حضرت علی علیه السلام نزدیک است فرشته ای از فرشته ها شود.
- ۳- هدف اصلی دشمنان اسلام از جنگ نرم و تحریم اقتصادی ، نابود کردن است.
- ۴- راهکار جدید دشمنان برای به زانو درآوردن ملت ها، نام دارد.
- ۵- انسان پاکدامن نزدیک است شود.

سوال‌های تشریحی

- ۱- با توجه به تجربه انقلاب اسلامی ایران ، چه شرایطی می تواند ملت ها را به قله پیشرفت و عزت برساند؟
- ۲- آیه ی مقابل را کامل کنید و بنویسید که این آیه مربوط به کدام یک از ثمرات انقلاب اسلامی است؟
« وَلَا تَهِنُوا وَلَا يَزَالُونَ يُقَاتِلُونَكُمْ حَتَّى يَرُدَّوَكُمْ عَنْ دِينِكُمْ إِنِ اسْتَطَاعُوا »
و سست نشوید و غمگین نباشید، زیرا که شما برترید اگر ایمان داشته باشید.
- ۳- جدیدترین راهکار دشمنان برای شکست ایران چیست؟
- ۴- هدف اصلی دشمنان از تحریم اقتصادی ، شیخون فرهنگی و جنگ نظامی چیست؟
- ۵- با توجه به آیه ی « وَلَا يَزَالُونَ يُقَاتِلُونَكُمْ حَتَّى يَرُدَّوَكُمْ عَنْ دِينِكُمْ إِنِ اسْتَطَاعُوا » هدف دشمنان از جنگ با مسلمانان چیست؟
- ۶- چرا قدرت های استعماری از جنگ نظامی به جنگ نرم روی آورده اند؟
- ۷- با تأمل در آیه « وَلَا يَزَالُونَ يُقَاتِلُونَكُمْ حَتَّى يَرُدَّوَكُمْ عَنْ دِينِكُمْ إِنِ اسْتَطَاعُوا » نقشه جدید دشمن چیست و چگونه با آن مبارزه می کنید؟
- ۸- هدف اصلی دشمنان از تحریم اقتصادی ، شیخون فرهنگی و جنگ نظامی چیست؟
نابودی باورهای دینی مردم و دورکردن آنها از اسلام.
- ۹- با توجه به فرمایش امام علی علیه السلام بیان کنید که پاداش چه کسانی مانند پاداش مجاهد شهید در راه خداست؟
- ۱۰- استکبار در جنگ نرم علیه ملت و فرهنگ ما از چه شیوه ها و امکاناتی استفاده می کند؟
- ۱۱- در چه صورت شکست جوانان مسلمان برای استکبار بسیار سخت خواهد بود؟

پاسخ خودت را امتحان کن و فعالیت ها

- ۱- ثمرات انقلاب اسلامی ایران را به صورت خلاصه بیان کنید.
 - رشد نرخ با سوادى به حدود ۹۰ درصد
 - قدرت اول نظامى منطقه و داراى امن ترین آسمان منطقه
 - جزء چهار کشور موفق در شبیه سازی حیوانی
 - دومین کشور برتر دنیا در تحقیقات مغز و نخاع و جزء ده کشور دنیا از نظر پیوند اعضای بدن
 - جزء هشت کشور صاحب چرخه کامل فضایی
 - سومین کشور سدسازی دنیا و سومین کشور از نظر رشد شبکه برق
 - جزء ده کشور برتر دنیا در علوم نانو تکنولوژی
 - جزء بیست کشور سازنده ناوشکن در دنیا و تنها سازنده ی سریع ترین اژدر دنیا (۱۰۰ متر در ثانیه)
 - جزء چار کشور سازنده ی پهپاد موشک انداز در دنیا، شکار پهپاد RQ170 فوق پیشرفته آمریکا و ساخت مدل ایرانی آن
 - تنها کشور مستقلی که خود به تکنولوژی هسته ای دست یافت و ...

۲- چند نمونه از اقدامات ابرقدرت ها برای شکست جمهوری اسلامی ایران را توضیح دهید.
تحمیل جنگ ایران و عراق و محاصره اقتصادی. حمله نظامی. ترور و بمب گذاری. تفرقه افکنی و تلاش برای کودتا و ایجاد جنگ داخلی و شبیخون فرهنگی ، ساخت بازی های مخرب و تولید فیلم های ضد ایرانی و ضد اسلامی و ...

۳- خطرناک ترین سلاح دشمن در جنگ علیه انقلاب اسلامی ایران چیست؟ توضیح دهید.
جنگ نرم یا شبیخون فرهنگی - امروزه قدرت های استکباری به خوبی دریافته اند که جنگ های نظامی علاوه بر هزینه های بسیار زیاد باعث نفرت ملت ها نیز می شوند و این مسئله ادامه ی کارشان در کشورهای دیگر را مشکل می کند به همین دلیل آن ها برای به زانو در آوردن ملت ها راهکارهای جدیدی به نام جنگ نرم یا شبیخون فرهنگی را درپیش گرفته اند.

۴- هدف اصلی دشمنان را از اجرای نقشه های مختلف در کشورهای اسلامی بیان کنید.
نابودی باورهای دینی مردم و دور کردن آنها از اسلام

فعالیت کلاسی

به نظر شما ابرقدرت هایی که سال ها به استثمار ملت های محروم پرداخته اند، آیا حاضرند به راحتی از ثروت های این کشورها چشم پوشی کنند؟ آنها چه برنامه هایی برای ادامه ی غارتگری در کشور ما دارند؟
خیر. ایجاد اختلافات دینی و عقیدتی - شعله ور کردن آتش جنگ و درگیری بین کشور ها - مشغول نمودن مردم خصوصا جوانان و مسلمانان به مسائل غیر اخلاقی

فعالیت کلاسی

یک بار دیگر ، نقشه های بیگانگان را برای شکست ایران اسلامی ، مرور کنید و درباره ی راه های مقابله با این نقشه ها با دوستانتان در کلاس گفت و گو کنید.
تقویت آگاهی و علم جامعه نسبت به مسائل دینی ، عقیدتی ، حفظ وحدت و همدلی در جامعه و پرهیز از اختلافات

پیشنهاد

در یک کار تحقیقی و با کمک هم گروهی های خود، وضعیت کشور را قبل و بعد از انقلاب در عرصه های مختلف علمی، نظامی، پزشکی، صنعتی، مشارکت مردم در سرنوشت کشور، آزادی بیان، اقتدار سیاسی، اقتصادی و ... مقایسه کنید و نتیجه را برای اعضای کلاس بیان کنید.

درس دهم : مسئولیت همگانی

سوالات چهارگزینه ای

- ۱- این سخن از کیست؟ «همه ی کار های نیک مانند قطره در برابر دریایی پهناور و عمیق است.»
 (الف) حضرت علی علیه السلام
 (ب) امام کاظم علیه السلام
 (ج) پیامبر صلی الله و علیه و آله
 (د) امام حسین علیه السلام
- ۲- مردان و زنان مومن ولی یکدیگرند. یعنی :
 (الف) امر به معروف می کنند.
 (ب) نهی از منکر می کنند.
 (ج) کمک رسان هستند.
 (د) موارد الف و ب صحیح است.
- ۳- نتیجه ی ترک امر به معروف و نهی از منکر از نظر امام کاظم علیه السلام چیست؟
 (الف) رواج کارهای نادرست در جامعه
 (ب) مسلط شدن شرورترین افراد بر جامعه
 (ج) فراموش شدن تعالیم دین در میان مردم
 (د) دور شدن رحمت و برکت خدا از مردم
- ۴- عمل کردن به آنچه دیگران را توصیه می کنیم، چه تاثیری دارد؟
 (الف) از آسیب ها و مشکلات اجتماعی جلوگیری می شود.
 (ب) تاثیر امر به معروف و نهی منکر بیشتر می شود.
 (ج) مردم نسبت به سرنوشت هم احساس مسئولیت می کنند.
 (د) خداوند رحمت و برکت را به جامعه برمی گرداند.
- ۵- کدام مورد جزء شیوه های امر به معروف و نهی از منکر نیست؟
 (الف) رفتار سرد (ب) ترک مکان مورد نظر (ج) برخورد خوب و مهربان (د) جبر و زور
- ۶- کدام یک از موارد زیر از آثار ترک امر به معروف و نهی از منکر است؟
 (الف) دستورات الهی تقویت می شود.
 (ب) قوانین الهی و اجتماعی مورد توجه واقع می شود.
 (ج) تعالیم و دستورات دین در میان مردم فراموش می شود.
 (د) قوانین اجتماعی ارزشمند می شوند.
- ۷- انسان هایی که اهل گناه هستند و دوستان خود را نیز به گناه تشویق می کنند، به چه چیزی تشبیه شده اند؟
 (الف) پاره ای از آتش
 (ب) ترسناک تر از هر چیز
 (ج) شمشیر زیبا اما زهرآلود
 (د) عامل زنده شدن روح

سوالات صحیح و غلط

عبارت های صحیح را با علامت ✓ و غلط را با علامت ✗ مشخص کنید.

ردیف	جملات و عبارات	صحیح	غلط
۱	هدف در نهی از منکر این است که انسان خطاکار به اشتباهاتش ادامه ندهد.		
۲	معروف شدن یک کار منکر در جامعه، نتیجه ی ترک امر به معروف و نهی از منکر است.		
۳	برای حفظ آبروی افراد نباید خطاهایشان در جمع گفته شود.		
۴	امر به معروف و نهی از منکر موجب اصلاح اطرافیان و جامعه می گردد.		
۵	مومنان نسبت به امر به معروف و نهی از منکر وظیفه بیشتری دارند.		

سوالات کامل کردنی (تکمیلی)

- ۱- ما نسبت به کارهای دیگران در جامعه مسئول هستیم و باید تلاش کنیم تا در جامعه کار زشت و منکری انجام نشود و نیز کارهای خیر و معروف رواج یابد.
- ۲- جامعه مانند یک کشتی است.
- ۳- هدف ما در نهی از منکر این است که ، انسان خطاکار به اشتباهش پی برد.
- ۴- برای حفظ آبروی افراد تا حد امکان نباید خطاهایشان را در حضور دیگران به آنها بازگو کنیم.
- ۵- یکی از مسولیت های افراد جامعه نسبت به هم امر به معروف و نهی از منکر است.
- ۶- تنها راه سعادت دنیا و آخرت امر به معروف و نهی از منکر است.
- ۷- همه ی کارهای نیک در مقایسه با مانند قطره در برابر دریای پهناور و عمیق است.
- ۸- برای حفظ آبروی دیگران تا حد امکان نباید را در حضور دیگران به آن ها بگوییم.
- ۹- اگر کسی با انجام ندادن مسئولیت همگانی امر به معروف و نهی از منکر شانه خالی کند، مردم نسبت دیگران بی تفاوت می شوند.
- ۱۰- جامعه مانند یک کشتی و مردمان آن همچون هستند.
- ۱۱- یکی از مسئولیت های افراد جامعه نسبت به هم است.

سوالات تشریحی

- ۱- سعادت و خوشبختی انسان در دنیا و آخرت به چه چیزی بستگی دارد؟
- ۲- جامعه مانند چیست؟ که سرنوشت ساکنان آن به هم گره خورده است؟
- ۳- مردان و زنان مومن ولی یکدیگرند؛ یعنی چه؟
- ۴- منظور از جمله ی « مومنان ولی یکدیگرند. » چیست؟
- ۵- شیوه های امر به معروف و نهی از منکر را با مثال توضیح دهید.
- ۶- در این آیه «وَالْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ» خداوند به کدام ویژگی مردان و زنان مومن اشاره دارد.
- ۷- رضا اعتقاد دارد که هر امر به معروف و نهی از منکری یک موفقیت است. آیا با نظر او موافقت می کنید؟ چرا؟
- ۸- وظیفه ما نسبت به کارها و رفتار های دیگران در جامعه چیست؟
- ما نسبت به کارها و رفتارهای دیگران در جامعه مسئول هستیم و باید تلاش کنیم در جامعه کار زشت و منکری انجام نشود و نیز مانند کارهای خیر و معروف رواج یابد.
- ۹- امر به معروف و نهی از منکر یعنی چه؟ توصیه یکدیگر به کار خیر و پسندیده و باز داشتن هم از کار ناپسند.
- ۱۰- مسولیت های مومنان در رابطه با امر به معروف و نهی از منکر چیست؟ و علت آن چیست؟
- ۱- یعنی همدیگر را دوست دارند و نسبت به سرنوشت هم احساس مسولیت می کنند. ۲- همانگونه که از سعادت خود لذت می برند کامرانی و خوشبختی دیگران نیز برایشان شیرین است. ۳- می دانند که رسیدن به سعادت دنیا و آخرت تنها با عمل به دستورات دین امکان پذیر است. - و علتش : زیرا مومنان ولی یکدیگرند.
- ۱۱- چگونه امر به معروف و نهی از منکر موثر واقع می شود؟
- ۱۲- با توجه به فرمایش امام کاظم علیه السلام بیان کنید اگر در جامعه ای امر به معروف و نهی از منکر نشود چه اتفاقی خواهد افتاد؟ حتما امر به معروف و نهی از منکر کنید و گرنه شروترترین افراد جامعه بر شما مسلط خواهند شد و در این صورت بهترین های شما هم اگر دعا کنند دیگر مستجاب نخواهد شد.
- ۱۳- به چه دلیل امر به معروف و نهی از منکر دارای جایگاه بالا و سرنوشت سازی است؟ به دلیل جلوگیری از آسیب ها و مشکلات.

- ۱۴- با توجه به فرمایش امام علی علیه السلام اهمیت امر به معروف و نهی از منکر را بیان کنید؟
 همه کار های نیک و حتی جهاد در راه خدا در مقایسه با امر به معروف و نهی از منکر مانند قطره در برابر دریایی پهنای و عمیق است. خداوند سبحان اقوام پیش از شما را عذاب نکرد مگر به دلیل اینکه امر به معروف و نهی از منکر را ترک کردند پس بی خردان آنها را به دلیل انجام معصیت ها عذاب کرد و خردمندان را به دلیل نهی نکردن از زشتی ها.
 ۱۵- هدف ما در نهی از منکر چیست؟ این است که انسان خطا کار به اشتباهش ادامه ندهد.
 ۱۶- چگونه باید شخصی را از رفتار بدش آگاه کنیم؟
 ما باید با مهربانی و برخورد خوب او را متوجه اشتباهش کنیم و با احترام از او بخواهیم که دیگر آن خطا را تکرار نکند.
 ۱۷- تنها راه سعادت دنیا و آخرت تنها با چه چیزی امکان پذیر است؟ امر به معروف و نهی از منکر
 ۱۸- اگر هر کس با توجیه و بهانه های مختلف از انجام مسولیت همگانی امر به معروف و نهی از منکر شانه خالی کند ، چه اتفاقی در جامعه خواهد افتاد؟

۱- مردم نسبت به سرنوشت دیگران بی تفاوت می شوند.

۲- کارهای نادرست و ناپسند در جامعه رواج می یابد.

۳- زشتی بسیاری از انجام کار ها از بین می رود.

۴- تعالیم و دستورات دین در میان مردم فراموش می شود.

۵- بر اثر گناه و فساد رحمت و برکت خداوند برداشته می شود.

۶- جامعه مستحق عذاب الهی می شود.

۱۹- چند نمونه روش، برای نهی از منکر وجود دارد؟ توضیح دهید؟

گاهی همین که با دیدن گناه روی خود را برمی گردانیم و با فرد خطا کار به سردی رفتار می کنیم برای جلوگیری از آن اشتباه کافی است؛ گاهی شخص خطا کار متوجه زشتی رفتارش نیست و باید با مهربانی و احترام او را متوجه اشتباهش کنیم.

۲۰- با توجه به فرمایش امام کاظم علیه السلام آثار منفی ترک امر به معروف و نهی از منکر را بیان کنید؟
 حتما امر به معروف و نهی از منکر بکنید وگرنه شرور ترین افراد جامعه بر شما مسلط خواهند شد.

۲۱- با توجه به فرمایش امام علی (ع) چرا خداوند اقوام پیشین از بی خردان و خردمندان را عذاب کرد؟
 خداوند سبحان اقوام پیش از شما را عذاب نکرد مگر به خاطر اینکه امر به معروف و نهی از منکر را ترک کردند.

۲۲- چرا مومنان نسبت به امر به معروف و نهی از منکر یکدیگر، مسولیت بیشتری دارند؟

زیرا مومنان ولی یکدیگرند یعنی یکدیگر را دوست دارند و نسبت به سرنوشت هم احساس مسولیت می کنند.

۲۳- چرا هر امر به معروف و نهی از منکری یک موفقیت است؟

۲۴- چرا مومنان نسبت به هم دیگر مسولیت بیشتری دارند؟ (چهار مورد)

۲۵- گسترش فساد و گناه در جامعه چه نتیجه ای دارد؟

۲۶- مسولیت شما در مقابل رفتارهای درست و نادرست همکلاسی هایتان چیست؟

۲۷- مشخص کنید هر یک از مفاهیم ستون «الف» با کدام یک از مفاهیم ستون «ب» ارتباط دارد؟ یک مورد از ستون «ب» اضافی است.

ب

الف

رسیدن به آرامش	۱- نتیجه ترک امر به معروف و نهی از منکر
بی تفاوتی نسبت به سرنوشت دیگران	۲- ثمره انقلاب اسلامی
زنده شدن روحیه خودباوری	۳- ثمره ایمان
ریشه کن شدن جرم های ناشی از فقر	

پاسخ خودت را امتحان کن و فعالیت ها

- ۱- چهار مورد از آثار منفی ترک امر به معروف و نهی از منکر را بیان کنید.
 ۱. مردم نسبت به سرنوشت دیگران بی تفاوت می شوند.
 ۲. کارهای نادرست و ناپسند در جامعه رواج می یابد.
 ۳. زشتی انجام بسیاری از کارها از بین می رود. تا آنجا که حتی برخی زشتی ها بعنوان کار معروف و خوب شناخته می شود.
 ۴. تعالیم و دستورات دین در میان مردم فراموش می شود.
 ۵. انسان های فاسد بر مردم مسلط می شوند.
 ۶. کم کم گناه و فساد در جامعه فراوان می شود که رحمت و برکت خداوند از آن جامعه برداشته شده و جامعه مستحق عذاب الهی می گردد.
- ۲- با توجه به سخن حضرت علی علیه السلام جایگاه امر به معروف و نهی از منکر را در میان اعمال نیک بیان کنید. همه ی کارهای نیک و حتی جهاد در راه خدا؛ در مقایسه با امر به معروف و نهی از منکر؛ مانند قطره در برابر دریایی پهناور و عمیق است.
- ۳- چرا مومنان مسئولیت بیشتری درباره ی امر به معروف و نهی از منکر دیگران دارند؟ زیرا مومنان ولی یکدیگرند یعنی همدیگر را دوست دارند و نسبت به سرنوشت یکدیگر احساس مسئولیت می کنند. خوشبختی و سعادت دیگران برایشان شیرین و شادی آور است. و می دانند که رسیدن به سعادت دنیا و آخرت تنها با عمل به دستورات دین و انجام اعمال نیک و ترک گناهان امکان پذیر است.

فعالیت کلاسی

به نظر شما آیا هر یک از دلایل بالا می تواند برای تذکر ندادن به دیگران قابل پذیرش باشد؟ چرا؟ خیر- قابل پذیرش نیست و مردم نباید نسبت به جامعه و سرنوشت دیگران و آینده بی تفاوت و بی خیال باشند.

فعالیت کلاسی

شخصی را تصور که در جمع دیگران غیبت می کند. در جدول زیر نتایج نهی از منکر و پیامد ترک آن را بنویسید.

اگر نهی از منکر بشود:	اگر نهی از منکر نشود:
او دیگر این گناه را حداقل در آن جمع انجام نمی دهد.	او از غیبت کردن خشنود بوده و باز هم تکرار می کند.
آبروی غیبت شونده حفظ و از آن دفاع می شود.	آبروی کسی که از او غیبت شده است در میان جمع از بین می رود.
به زشتی عمل خود پی برده و مواظب است.	فکر می کند هرطور که بخواهد می تواند صحبت کند و از گناهان زبان غافل است.
به تاثیر سخن خود از دیگران آگاه می شود و قبل از صحبت فکر می کند.	آگاه نمی شود و بدون فکر صحبت می کند.

آیا با این شیوه ها می توان همواره از گناهان جلوگیری کرد؟
مثلاً آیا می توانیم با صحبت کردن با کسی که به خرید و فروش مواد مخدر می پردازد و بسیاری را گرفتار
اعتیاد می کند، او را از تکرار این گناه بزرگ بازداریم؟
پس در چنین زمان هایی وظیفه ی ما چیست و باید چگونه عمل کنیم؟
خیر. با توجه به نوع خطا ، شیوه برخورد هم باید متفاوت باشد. (پلیس) قاطعانه برخورد کنیم و به پلیس و
مسئولی اطلاع دهیم.

یک بار دیگر به منکرهای صورت گرفته و معروف های ترک شده در ابتدای درس توجه کنید. به نظر شما راه
امر به معروف و نهی از منکر در این موارد چیست؟
۱- نخریدن چنین اجناسی و آگاه کردن دیگران ۲- تذکر دادن به خانواده ها برای خاموش کردن آن
۳- تذکر دادن جهت رعایت عفت کلام ۳- محکم و استوار برخورد کردن و جلوگیری از انجام کار
۵- تذکر دادن جهت درست کردن و جلوگیری از آلودگی

پیشنهاد

- ۱- درباره ارتباط قیام امام حسین علیه السلام با امر به معروف و نهی از منکر تحقیق کنید و نتیجه آن را در کلاس برای
دوستانتان بخوانید.
- ۲- درباره زندگی یکی از شهدای امر به معروف و نهی از منکر تحقیق کنید و نتیجه آن را در کلاس برای دوستانتان
بخوانید.

درس یازدهم : انفاق

سوالهای چهارگزینه ای

- ۱- انفاق به چند نوع تقسیم می شود؟
 الف) واجب و مستحب ب) زکات و خمس ج) قرض الحسنه و وقف د) زکات و وقف
- ۲- کدام گزینه از شرایط پرداخت زکات فطریه نیست؟
 الف) بلوغ ب) عقل ج) فقیر بودن د) فقیر نبودن
- ۳- پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله درباره ارزش قرض دادن فرمودند: « هر مسلمانی که به برادر مسلمان خود قرض بدهد و اگر برای دریافت آن مدارا به خرج بدهد از »
 الف) خدا هم وزن کوه احد به او حسنات می دهد.
 ج) از پل صراط سریع عبور خواهد کرد.
 ب) بهشت بر او واجب می شود.
 د) خداوند به او پاداش می دهد.

سوالهای صحیح و غلط

عبارت های صحیح را با علامت ✓ و غلط را با علامت ✗ مشخص کنید.

ردیف	جملات و عبارات	صحیح	غلط
۱	پرداخت زکات فقط موجب مصونیت مال از نابودی است.		
۲	به زیور آلات مصرفی خانم ها خمس تعلق می گیرد.		
۳	انفاق یعنی تمام اموال خود را در راه خدا دهیم.		
۴	معیار زمانی پرداخت خمس ، سال شمسی است.		
۵	علاوه بر گندم، جو و خرما، به برنج نیز زکات تعلق می گیرد.		
۶	از نظر معصومین علیهم السلام قرض گرفتن در حالت بی نیازی و غیر ضروری نهی شده است.		
۷	در دین اسلام ارزش صدقه دادن از قرض دادن بیشتر است.		
۸	قرض گرفتن از دیگران باعث از بین رفتن آبروی انسان می شود.		
۹	خمس را باید به حاکم اسلامی یا مرجع تقلید پرداخت.		

سوالهای کامل کردنی (تکمیلی)

- ۱- حکمت انفاق میان فقر است.
- ۲- برای صدقه دادن ده ثواب و برای قرض دادن ثواب قرار داده شده است.
- ۳- رابطه میان مسلمانان رابطه میان است؟
- ۴- زکات فطریه زیر مجموعه است؟
- ۵- هر مسلمانی که از طریق کار درآمدی کسب کند ، پس از صرف هزینه های سالانه زندگی خود و خانواده باید آنچه را که باقی مانده است به عنوان پردازد؟
- ۶- قرض دادن نوعی و مستحب است؟

- ۷- در طول تاریخ از جایگاه ویژه ای در میان مسلمانان برخوردار است؟
- ۸- نوعی از انفاق است به برخی از دارایی ها مانند شتر تعلق می گیرد.
- ۹- خداوند حکمت انفاق را میان فقرا بیان کرده است.
- ۱۰- زکات فطره، زیر مجموعه است.
- ۱۱- باید راهی برای نجاتمردم از فقر داشته باشد

سوالات تشریحی

- ۱- به چه دارایی هایی زکات تعلق می گیرد؟
- ۲- چرا انفاق مال در قالب قرض، فعالیت و کسب و کار را به دنبال دارد؟
- ۳- وقف را تعریف کنید.
- ۴- چهار مورد از امور مصرفی وقف را نام ببرید.
- ۵- خداوند راهی برای نجات مردم از فقر داشته است آن راه چیست؟
- ۶- یکی از وظایف برادران دینی در برابر یکدیگر :
- ۷- انفاق چیست؟
- ۸- خداوند بزرگ چه چیزی را نشانه مومن بودن می داند؟
- ۹- خداوند بزرگ حکمت انفاق را چگونه بیان کرده است؟
- ۱۰- در چه صورت ثروت به دست نیازمندان نیز می رسد؟
- ۱۱- زمانی که ثروت به دست نیازمندان برسد چه اتفاقی می افتد؟
- ۱۲- انفاق بر چند نوع است؟
- ۱۳- انفاق های واجب را نام ببرید؟
- ۱۴- انفاق های مستحب را نام ببرید؟
- ۱۵- زکات در اصل به چه معناست؟ و به چه چیزهایی تعلق می گیرد؟
- ۱۶- پرداخت زکات موجب چه چیزی می شود؟
- ۱۷- اگر زکات اموال داده نشود چه اتفاقی می افتد؟
- ۱۸- اگر کسی هنگام غروب شب عید فطر بالغ و عاقل و هوشیار باشد و فقیر هم نباشد باید چه کاری انجام دهد؟
- ۱۹- یکی از راههای تامین نیازهای جامعه چیست؟
- ۲۰- خمس به چه کسانی پرداخت می شود؟
- ۲۱- معمولا وقف در چه اموری صورت می گیرد؟
- ۲۲- با توجه به کلمات قرآنی زیر ، آیه را کامل کرده و بنویسید موضوع آیه در مورد کدام یک از برنامه های دین اسلام است؟

«أَمْوَالَهُمْ ، عَلَانِيَةً ، النَّهَارِ ، خَوْفًا»

«الَّذِينَ يَنْفِقُونَ بِاللَّيْلِ وَ سِرًّا وَ فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَ لَا عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ يَحْزَنُونَ.»

موضوع آیه :

۲۳- حکمت انفاق چیست؟

۲۴- رایج شدن وقف در جامعه اسلامی چه فوایدی دارد؟

۲۵ - فاطمه می خواهد بداند در چه صورت به زیور آلات او خمس تعلق می گیرد . لطفاً او را راهنمایی کنید.

۲۶- اصطلاحات زیر را تعریف کنید.

الف) زکات فطره :

ب) قرض :

۲۷- با توجه به آیه ی «الَّذِينَ يَنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ..... فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ يَحْزَنُونَ» دو نتیجه انفاق را برای شخص انفاق کننده بنویسید.

۲۸- قرض الحسنه چه نوع انفاقی است و سال مالی مربوط به کدام نوع انفاق می باشد؟

۲۹- دو مورد از تفاوت های قرض الحسنه با صدقه را بیان کنید.

۳۰- با تفکر در آیه «إِنَّهُ يَعْلَمُ الْجَهْرَ وَ مَا يَخْفَى» توضیح دهید آیا پاداش انفاق های پنهانی شما نزد خدا محفوظ است؟

۳۱- با توجه به فرمایش پیامبر صلی الله و علیه و آله بیان کنید که اگر گرسنه یا برهنه ای در میان مردم پیدا شود، دلیل آن چیست؟

۳۲- با توجه به فرمایش پیامبر صلی الله و علیه و آله بیان کنید که کدام کارها پس از مرگ انسان قطع نمی شود؟

۳۳- با توجه به فرمایش پیامبر صلی الله و علیه و آله ارزش قرضی که مسلمان به برادر مسلمان خود دهد، چگونه است؟

پاسخ خودت را امتحان کن و فعالیت ها

۱- انفاق را تعریف کنید و سه مورد از فواید آن را نام ببرید.

به بخشش ، قسمتی از اموال به نیازمندان انفاق گفته می شود.

۱- ثروت به دست نیازمندان نیز می رسد و فاصله طبقاتی میان ثروتمند و فقیر کمتر می شود.

۲- بخش زیادی از گناهان و جرم های ناشی از فقر ریشه کن می شود.

۳- مردم نسبت به یکدیگر مهربانتر می شوند و احساس مسئولیت بیشتری می کنند.

۴- آرامش و امنیت در جامعه حاکم می شود.

۲- یک انفاق واجب و یک انفاق مستحب را نام ببرید و هریک را به صورت مختصر توضیح دهید.

انفاق واجب مانند: زکات که در اصل به معنای پاک شدن از دلبستگی ها و آلودگی هاست و به برخی از دارایی های انسان ها مانند غلات ، دام یا سکه ها تعلق می گیرد.

انفاق مستحب مانند: وقف که انسان در راه جلب رضایت خداوند ، مالکیت بخشی از اموال و دارایی هایش را از اختیار خود خارج می کند و استفاده از آن یا درآمد آن را در اختیار دیگران (عموم مردم ، فقرا ، ایتم و ...) قرار می دهد.

۳- زکات به چه چیزهایی تعلق می گیرد ؟ آنها را نام ببرید.

غلات : گندم ، جو ، خرما و کشمش - دام ها : شتر ، گاو و گوسفند - سکه ها : طلا و نقره.

۴- خمس به چه کسی پرداخت می شود و در چه راه هایی هزینه می شود؟

به حاکم اسلامی یا مرجع تقلید پرداخت می شود.

تا آنها را در راه هایی که قرآن کریم رسول اکرم و ائمه اطهار علیهم السلام مشخص کرده اند صرف کنند. مانند : آشنا کردن مردم با معرف دینی ، دفاع از کشورهای اسلامی ، تربیت دانشمندان علوم دینی ، تالیف و توزیع کتابهای دینی و ...

فعالیت کلاسی

به نظر شما علت این اختلاف چیست؟ چرا این وضع در جهان به وجود آمده است؟
جمع شدن ثروتهای جهان در دست عده ای کم - بی عدالتی و نقض های موجود در قوانین اقتصادی

فعالیت کلاسی

در روایت هایی که زمان ظهور امام زمان علیه السلام را وصف کرده اند ، آمده است :
در آن دوران ، عقل انسان ها به نهایت رشد و کمال خود می رسد و از سوی دیگر در جامعه فقیری پیدا نمی شود.

به نظر شما میان این دو (پیدا نشدن فقیر در جامعه و کامل شدن عقل) چه ارتباطی وجود دارد؟
با کامل شدن عقل، انسانها درک درستی از روابط انسانی پیدا کرده و از هیچ کمکی به یکدیگر دریغ نمی کنند.

فعالیت کلاسی

به آمار تقریبی تولید سالانه ی چهار محصول مهم کشاورزی در ایران ، توجه کنید:
۱- سیزده میلیارد کیلوگرم گندم
۲- سه میلیارد کیلوگرم جو
۳- یک میلیارد کیلوگرم خرما
۴- سیصد میلیون کیلوگرم کشمش.

به نظر شما اگر فقط زکات این محصولات (که تقریباً حدود هزار میلیارد تومان است) ، پرداخت شود ، چه تغییرات مثبتی در جامعه ایجاد می شود؟
فاصله طبقاتی بین فقیر و ثروتمند کم می شود.

پیشنهاد

- ۱- با مراجعه به پدر و مادر خود چند مورد از موقوفات شهر خود را پیدا کنید و در کلاس برای همکلاسی هایتان معرفی کنید.
- ۲- با مراجعه به آیه ۲۶۱ سوره بقره، بیان کنید که خداوند در این آیه انفاق را به چه چیزی تشبیه کرده است؟ به نظر شما خداوند با این تشبیه بر چه مسئله ای تأکید داشته است؟

درس دوازدهم : جهاد

سوالات چهارگزینه ای

- ۱- مفهوم آیه ی «وَأَعِدُّوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ وَ مِنْ رِبَاطِ الْخَيْلِ تُرْهَبُونَ بِهِ عَدُوَّ اللَّهِ وَ عَدُوَّكُمْ» چیست؟
 الف) کسب آمادگی برای دفاع
 ب) جنگ نرم بر علیه ملت ایران
 ج) نتیجه ایمان و خود باوری
 د) جهاد به عنوان عبادت ارزشمند
- ۲- جهاد دفاعی چه زمانی واجب می شود؟
 الف) دشمن به کشور اسلامی حمله کند.
 ب) مردم تحت ظلم ستمگران باشند.
 ج) آمادگی نظامی کافی در جامعه نباشد.
 د) عده ای سرکش در جامعه هرج و مرج ایجاد کنند.
- ۳- جنگ تحمیلی ایران و عراق از چه نوع دفاعی بود؟
 الف) جهاد دفاعی
 ب) جهاد با سرکشان
 ج) جهاد داخلی
 د) جهاد با منافقان
- ۴- جهادی که برای نابودی مستکبران و نجات محرومان با دستور پیامبر یا ولی امر مسلمین انجام می گیرد؟
 الف) جهاد داخلی
 ب) جهاد ابتدایی
 ج) جهاد با سرکشان
 د) جهاد دفاعی
- ۵- کدام یک از جنگ های زیر جهاد با سرکشان است؟
 الف) جنگ احد
 ب) جنگ احزاب
 ج) جنگ نهروان
 د) جنگ ایران و عراق
- ۶- کدام گزینه از فواید آمادگی دفاعی و مهارت های نظامی یک کشور نمی باشد؟
 الف) ترساندن دشمنان
 ب) پیروزی در جنگ
 ج) جلوگیری از آغاز جنگ
 د) کشورگشایی

سوالات صحیح و غلط

عبارت های صحیح را با علامت ✓ و غلط را با علامت ✗ مشخص کنید.

ردیف	جملات و عبارات	صحیح	غلط
۱	جهاد در راه خدا مبارزه ایست که هرگز شکست ندارد.		
۲	جهاد در راه خدا یک وظیفه همگانی است.		
۳	یکی از فواید آمادگی نظامی ترساندن دشمن و جلوگیری از آغاز جنگ است.		
۴	جهاد در راه خدا مبارزه ای است که هرگز شکست ندارد.		
۵	جنگ حضرت علی علیه السلام با خوارج نهروان، نوعی جهاد ابتدایی است.		
۶	عامل پیدایش جنگ ها زیاده خواهی و بی ایمانی انسان هاست.		
۷	یاران شیطان همان اهل باطل می باشند.		
۸	تعداد آیات مربوط به جهاد در قرآن یکصد و ده تا است.		
۹	وعده ی حق خدا به مومنان، فقط در قرآن به ثبت رسیده است.		

سوال‌های کامل کردنی (تکمیلی)

- ۱- جهاد در فرهنگ اسلامی به معنای است.
- ۲- فایده مهم آمادگی دفاعی و نظامی علاوه بر ترساندن دشمنان است.
- ۳- جهاد در راه خدا وظیفه‌ی و ارزشمند است.
- ۴- کلمه‌ی جهاد در فرهنگ اسلامی به معنای است.
- ۵- اسلام تنها با سرنگون کردن حاکمان فاسد، را به مردم می‌رساند و آنان را در پذیرش این پیام می‌گذارد.
- ۶- فایده‌ی مهم آمادگی دفاعی و جنگ است.

سوال‌های تشریحی

- ۱- بنابر آیه‌ی شریفه‌ی ذیل، خداوند با مومنان چه داد و ستدی می‌کند و نتیجه‌ی آن چیست؟
«إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَى مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَنْفُسَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ بِآنَ لَهُمُ الْجَنَّةُ... فَاسْتَبَشِرُوا بَبَيْعِكُمُ الَّتِي بَايَعْتُمْ بِهِ وَذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ»
- ۲- چرا کسی که با دستور خداوند به جهاد با دشمنان برمی‌خیزد، همواره پیروز است؟
- ۳- منظور از هواداران شیطان چه کسانی هستند؟
- ۴- آمادگی دفاعی برای کشور چه فایده‌ای دارد؟ (دو مورد)
- ۵- نوع جهاد را در نمونه‌های زیر مشخص کنید.
- الف) جنگ احزاب در صدر اسلام : جنگ حضرت علی علیه السلام با خوارج نهروان :
- ۶- به چه علت اهل باطل بیشترین دشمنی را با حق دارند؟
- ۷- هریک از اسامی زیر شما را یاد چه موضوعی می‌اندازد؟
«قابیل - ابرهه - اسکندر مقدونی - چنگیز خان مغول - هیتلر - صدام - جرج بوش»
- ۸- اهل باطل در فرهنگ اسلام به چه کسانی گفته می‌شود؟
- ۹- جهاد را در لغت و در فرهنگ اسلامی تعریف کنید.
- ۱۰- چند آیه از آیات قرآن در مورد جهاد است؟
- ۱۱- در جهاد در راه خدا، چگونه معامله‌ای میان خداوند و مومنان صورت می‌پذیرد؟
- ۱۲- پیروزی در جهاد به چند صورت انجام می‌گیرد؟
- ۱۳- انواع جهاد را نام ببرید.
- ۱۴- جهاد دفاعی چگونه انجام می‌گیرد؟ نمونه‌هایی از جهاد دفاعی را نام ببرید.
- ۱۵- دشمنان برای شکست مقاومت اسلامی دست به چه کارهایی می‌زنند؟
- ۱۶- جهاد با سرکشان چه نوع جهادی است و چگونه انجام می‌شود؟ نمونه‌هایی از این جهاد را بیان کنید.
- ۱۷- جهاد ابتدایی با چه کسانی و به دستور چه کسی و برای نجات چه کسانی صورت می‌گیرد؟ نمونه‌هایی از این جهاد نام ببرید.
- ۱۸- آمادگی دفاعی و نظامی چه فایده‌هایی دارد؟
- ۱۹- اگر مردم کشوری که مورد تهاجم قرار گرفته‌اند، از کشور خود دفاع نکنند، چه سرنوشتی در انتظار آنها خواهد بود؟
- ۲۰- آمریکا و اسرائیل و برخی کشورهای غربی برای تکمیل نقشه‌هایشان و زشت جلوه دادن چهره‌ی اسلام دست به چه اعمالی می‌زنند؟
- ۲۱- خداوند بلندمرتبه سه نفر را به واسطه‌ی یک تیر به بهشت می‌برد، آنها چه کسانی هستند؟
- ۲۲- جهاد دفاعی در چه زمانی و بر چه کسانی واجب است؟

۲۳- نوع جهاد را در مقابل عبارت مربوط به خود بنویسید.

الف) تهاجم دشمنان به کشور اسلامی :

ب) تضعیف حکومت اسلامی توسط اشرار :

ج) جلوگیری از رسیدن پیام خدا به مردم مظلوم توسط حاکمان ظالم :

۲۴- با توجه به آیه ی «وَأَعِدُّوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ وَمِنْ رِبَاطِ الْخَيْلِ تُرْهِبُونَ بِهِ عَدُوَّ اللَّهِ وَعَدُوَّكُمْ» چرا باید در مقابل دشمن آمادگی خودمان را حفظ کنیم؟

۲۵- دشمنان در چه زمانی به خود جرأت می دهند به کشوری اسلامی حمله کنند؟

۲۶- دو ورزشی را که پیامبر صلی الله و علیه و آله به انجام آنها سفارش فرمودند کدامند و کدامیک از این دو نزد پیامبر محبوب ترند؟

ک) پاسخ خودت را امتحان کن و فعالیت ها

۱- اگر مردم کشوری که دشمنان به آن سرزمین حمله کرده اند، از کشور خود دفاع نکنند، چه سرنوشتی در انتظار آنان خواهد بود؟

گارتگران و ظالمان بر آنها مسلط می شوند و گناهی نابخشودنی خواهد بود و عذاب الهی را در پی خواهد داشت.

۲- جهاد دفاعی در چه زمانی و بر چه کسانی واجب است؟

وقتی کشور اسلامی مورد حمله ی دشمنان قرار می گیرد بر همه ی مسلمانان (مرد و زن ، پیر و جوان) واجب است با آنچه در توان دارند به دفاع از کشور اسلامی برخیزند و دشمن را از سرزمین خود بیرون کنند.

۳- اگر در جامعه ی اسلامی، عده ای به مبارزه با نظام اسلامی بپردازند و امنیت مردم را به خطر بیندازند، مسلمانان چه وظیفه ای دارند؟

مسلمانان موظف اند با دستور حاکم اسلامی به جهاد و مقابله با این افراد برخیزند و خطر آنان را از جامعه اسلامی دور کنند.

۴- با توجه به فرموده پیامبر صلی الله و علیه و آله توضیح دهید که آیا در جهاد با دشمنان اسلام، پاداش خداوند تنها برای کسانی است که در میدان جنگ به مبارزه با دشمنان مشغول اند.

خیر - کسانی که امور پشتیبانی را انجام می دهند آنان نیز از پاداش الهی بهره مند می شوند، مانند:

۱- مسلمانی که تیر را می سازد؛

۲- مسلمانی که برای رضای خداوند تیر ها را تهیه می کند و به دست رزمندگان می رساند؛

۳- رزمنده ای که تیر را در راه خداوند به سوی دشمن پرتاب می کند.

فعالیت کلاسی

در آیه « إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَى مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَنْفُسَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ بِأَنْ لَهُمُ الْجَنَّةَ يُقَاتُلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَيَقْتُلُونَ ... » خداوند جهاد را به یک داد و ستد تشبیه کرده است. به نظر شما در این داد و ستد، خریدار کیست؟ فروشندگان چه کسانی هستند؟ چه کالاهایی معامله شده است؟ بهای این کالا چیست؟
خریدار خداوند - فروشندگان مؤمنان - جان و اموال انسان های مومن - بهشت خداوند

فعالیت کلاسی

معین کنید که هر یک از نمونه های زیر به کدام یک از انواع جهاد مربوط اند.
۱- جهاد مردم فلسطین با اشغالگران صهیونیست. دفاعی
۲- جهاد مأموران نیروی انتظامی با اشرار و قاچاقچیان مسلح در کشور. دفاعی
۳- جنگ هشت ساله ی ایران در برابر ارتش صدام. دفاعی
۴- جهاد مردم مظلوم یمن در برابر حملات وحشیانه ی سعودی ها. دفاعی

فعالیت کلاسی

بادوستانتان در کلاس گفت و گو و بررسی کنید و بگویید که ما برای بالا بردن توان دفاعی خود در دنیای امروز ، باید چه آموزش هایی را فرا بگیریم.
آموزش های رزمی و جنگی و ...

پیشنهاد

وصیت نامه یکی از شهیدان را مطالعه کنید و نکاتی را که در این وصیت نامه برای شما مهم و جالب به نظر می رسد، برای هم کلاسی های خود بخوانید.

اللَّهُمَّ عَجِّلْ لَوْلِيِّكَ الْفَرَجَ
« ذکر صلوات بر محمد و آل محمد »

نویسنده و گردآوری : محمد پورگلوی